Gemeente Aalsmeer

Kadernota 2024

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsbrief 2

2. Speerpunten van beleid 5

3. Uitgangspunten 10

4. Financiële paragraaf 14

4.1. Van begroting 2023 naar Kadernota 2024 15

4.2. Mutaties Kadernota 2024 15

4.2.1. Autonome ontwikkelingen 16

4.2.2. Nieuw beleid/ beleidsintensiveringen bestaand beleid 25

4.2.3. AA-claims 29

4.4 Dekkingsvoorstellen 32

4.5 Overige ontwikkelingen 33

5. Reserves 34

6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 35

7. Investeringen 2023- 2027 36

8. Financiering 40

9. Bijlage dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst 41

10. Bijlage reserves 44

1. Aanbiedingsbrief

Aalsmeer, 23 mei 2023

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de kadernota 2024. De Kadernota 2024 heeft een kaderstellend karakter- de naam zegt het eigenlijk al. Dit document is in feite een voorloper van de begroting 2024 - 2027. In voorliggende nota zijn relevante beleidsontwikkelingen in beeld gebracht en financieel vertaald. Het gaat daarbij om ontwikkelingen bij bestaand beleid, maar ook om wensen voor nieuw beleid. Ook geeft de Kadernota een inzicht in de actuele vermogenspositie.

Waar zetten we voor 2024 op in?
Op 13 december hebben wij het college uitvoeringsprogramma 2023 - 2026 (CUP) vastgesteld en aan u aangeboden. In dit CUP hebben wij aangegeven hoe wij de ambities willen verwezenlijken en wat wij daarvoor gaan doen. Ook is in het CUP een planning opgenomen. Het CUP richt zich op onderwerpen waar wij nieuw beleid voor willen ontwikkelen en/of extra aandacht aan willen besteden. De middelen die voor de uitvoering van het CUP noodzakelijk zijn heeft uw raad op 3 november 2022 gelijk met het vaststellen van de begroting 2023 vastgesteld. Een aantal van de ambities uit het CUP was nog niet financieel vertaald. In de 1e bestuursrapportage 2023 hebben we voor het uitvoeren van een aantal (noodzakelijke) onderzoeken daartoe uw raad om aanvullende middelen gevraagd. Deze bestuursrapportage ontvangt u tegelijkertijd met deze Kadernota.
Een groot aantal van de ambities die in het CUP zijn opgenomen starten in 2023 en krijgen in 2024 een vervolg. In de paragraaf speerpunten van beleid gaan we op deze ambities en de daarvoor al beschikbare en aanvullend benodigde budgetten nader in.

In hoofdstuk 2 van deze Kadernota gaan we per programma op een aantal van deze speerpunten nader in.
Maar ook zaken die niet specifiek in ons college uitvoeringsprogramma zijn opgenomen blijven onze aandacht vragen, zoals de invoering van de Omgevingswet, de Landelijke Hervormingsagenda Jeugdhulp, maar ook de gevolgen van de oorlog in Oekraïne.

Hoe gaat het nu financieel?
Wat de financiële positie van Aalsmeer betreft ziet het er naar uit dat de gemeente, indien het kabinet opnieuw geen duidelijkheid verschaft over structureel aanvullende middelen c.q. een andere financieringssystematiek vanaf 2027 Aalsmeer opnieuw tegen een tekort aanloopt. Omdat de voorstellen van het Rijk moeten leiden tot meer stabiliteit in de begroting van gemeenten en niet alleen Aalsmeer zich voor dit probleem geplaatst ziet verwachten wij dat het Rijk, anders dan tot nu toe waarbij het beleid van het Rijk zich heeft gericht op structureel incidenteel toekennen van middelen, met een structureel financieringsvoorstel gaat komen. Het tot nu toe gevolgde rijksbeleid maakt het voor Aalsmeer, maar ook voor de andere Nederlandse gemeenten lastig om een duurzaam sluitende begroting op te stellen. Hetzelfde Rijk verlangt immers van ons dat we structurele lasten dekken met structurele inkomsten.

Het huidige perspectief benadrukt nog maar eens dat Aalsmeer, net als veel andere Nederlandse gemeenten, behoefte heeft aan financiële duidelijkheid van het kabinet. Gelukkig kunnen wij op dit moment nog zeggen dat er sprake is van een gezonde financiële positie voor de eerstkomende paar jaar.
Recente onderzoeken van zowel accountantskantoor BDO als ook van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het COELO[1] en CEBEON[2] bevestigen het beeld van zorgwekkende gemeentefinanciën van de Nederlandse gemeenten binnen een termijn van vier jaar. Op basis van de incidentele meevallers die het Rijk tot nu toe iedere keer heeft toegekend 'om de kous te stoppen' is immers geen structureel beleid te voeren. Het Rijk heeft dit keer aangekondigd in de meicirculaire 2023 met meer duidelijkheid te komen. Of dat het geval is moet eind mei blijken. Dit

[1] COELO = Centrum Onderzoek van de Economie Lagere Overheden van de Rijksuniversiteit Groningen

[2] CEBEON = Centrum beleidsadviserend onderzoek

dossier "loopt' inmiddels twee jaar en daarmee is er inmiddels wel behoefte aan duidelijkheid. Dan kan er op basis daarvan koers bepaald worden.

Hoewel het huidige Rijksbeleid niet aanmoedigt om structureel aan de slag te gaan met onze maatschappelijke opgaven is het niet realistisch om op "onze handen te gaan zitten". Daarmee zouden we onze inwoners, verenigingen en ondernemers geen recht doen. Om die reden blijven wij vooralsnog doorpakken op datgene wat nodig is voor Aalsmeer. In het vertrouwen dat in Den Haag de signalen over de toekomstige gemeentefinanciën serieus worden opgepakt. Alles draait immers om mensen.

Vanwege het geldende uitgangspunt 'oud voor nieuw' is aan het college van Amstelveen gevraagd om met voorstellen voor ombuigingen te komen ter grootte van € 2,5 miljoen. Deze voorstellen dienen ter dekking van de zogenaamde AA claims die Amstelveen bij ons heeft ingediend, eerder in de 2e bestuursrapportage 2022, maar nu ook in het traject 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 (in totaal € 1,5 miljoen). Omdat we deze voorstellen willen betrekken in het traject van de 2e bestuursrapportage 2023 en van de begroting 2024 hebben wij gevraagd om deze voor eind juli aan ons aan te bieden.
De aan Amstelveen gevraagde voorstellen zijn bewust hoger dan de omvang van de nu reeds door AA bij Aalsmeer ingediende claims. Deze keuze hebben wij bewust gemaakt, om in geval dat het Rijk niet komt met voldoende structurele aanvulling van de inkomsten wij hierop tijdig willen kunnen anticiperen.
Om bij Amstelveen de urgentie van de afspraken met u over een stabiele dienstverleningsbijdrage onder de aandacht hebben willen brengen gaan wij alleen akkoord met de nieuwe claims onder voorwaarde dat invulling wordt gegeven aan de aan het college van Amstelveen gegeven opdracht.

Vermogenspositie
In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2022 is ingegaan op de ontwikkeling van de weerstandsratio en de risico's. Voorafgaand aan de programmabegroting 2024 brengen wij onze risico's opnieuw in beeld.
Onderdeel van deze Kadernota zijn ook de financieringslasten die voortkomen uit een (toekomstige) investeringsbehoefte. In respectievelijk de paragraaf investeringen en paragraaf financiering komen wij hier op terug.

Meicirculaire 2023
Op het moment van opstellen van de kadernota is de meicirculaire van het Rijk nog niet ontvangen. Deze cijfers zijn dan ook niet in deze kadernota verwerkt.
Zodra de meicirculaire er is worden de financiële consequenties voor Aalsmeer uitgewerkt en in een separate raadsvoorstel aan u toegestuurd, zodat u de uitkomst van de meicirculaire bij de voorbereidingen over de Kadernota 2024 kunt betrekken.
Vooruitlopend op de meicirculaire 2023 is in deze kadernota wel al een voorschot genomen op compensatie van het effect van inflatie van de lasten vanaf 2024. Dit voorschot is gebaseerd op de recent gepubliceerde autonome groeicijfers van het gemeentefonds. Ook de € 1 miljard die het Rijk eerder alleen voor 2026 toekende wordt structureel en is onderdeel van deze Kadernota.

Beslispunten Kadernota 2024
Samengevat volgen uit deze Kadernota een aantal beslispunten die hieronder zijn opgenomen:
1. Instemmen met de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Kadernota bij de verdere uitwerking van de programmabegroting 2024 en het meerjarenperspectief,
2. Instemmen met de financiële mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van deze Kadernota en de begroting 2024-2027 overeenkomstig te wijzigen.
3. Het niet bestede gedeelte van de middelen uit de bestemmingsreserve klimaatadaptatie (€ 112.000) terug te laten vloeien naar de algemene reserve.

4. De investeringen 2024 voor besluitvorming voor te leggen tegelijk met de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De investeringen uit de jaarschijf 2025 en verder zijn ter kennisname.

Tot slot
Tegelijkertijd met deze jaarstukken 2022 wordt u de jaarstukken 2022, Meerjarenprognose grondexploitaties 2023, 1e bestuursrapportage 2023 en het Meerjarenplan Buitenruimte 2023-2026 ter besluitvorming voorgelegd. Al deze documenten tezamen zorgen voor een compleet beeld over datgene wat we gedaan hebben, aan het doen zijn en gaan doen.

Wij zijn blij dat wij u een sluitende Kadernota 2024 kunnen voorleggen waarin de ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Aalsmeer en waarmee we deze collegeperiode zijn gestart voort kunnen blijven zetten.
Laten we samen met u verder aan de slag gaan!

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

Leeswijzer

Deze kadernota begint in hoofdstuk 2 met de beleidsvoornemens die per programma onderdeel zijn beschreven, inclusief de voorgestelde financiele mutaties per programma. In hoofdstuk 3 gaan we in op de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze kadernota en de basis vormen bij het opstellen van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025 - 2027. Daarna volgt in hoofdstuk 4 een samenvatting van de financiële situatie en een toelichting op de in deze kadernota opgenomen mutaties. In de hoofdstukken hierna wordt ingegaan op de ontwikkeling van de reserves (hoofdstuk 5), het weerstandsvermogen (hoofdstuk 6) en het meerjaren investeringsprogramma en de daaruit voortkomende liquiditeitsbehoefte (hoofdstuk 7 en 8). Ten slot is in de hoofdstuk 9 een overzicht opgenomen van de dienstverleningsbijdrage en de limitatieve lijst en een overzicht van de reserves in hoofdstuk 10.

2. Speerpunten van beleid

Programma 1 Sociaal Domein

In 2024 zetten we verder in op het versterken van de sociale samenhang o.a. door (1) te kijken naar behoud en versterking van de buurthuizen, (2) het versterken van het welzijnswerk en de aansluiting op de eerste lijn via de extra inzet op welzijn op recept (als pilot) en (3) met de pilot gemeentelijke wijkregisseur die naast directe inzet op welzijn onder andere een bijdrage levert aan de verbinding tussen fysieke- en sociale aspecten.

Ook continueren we onze bijdrage aan het verbeteren van de mentale gezondheid en mentaal welbevinden in de wijk en het bestrijden van eenzaamheid. Daarnaast hebben we extra aandacht voor inclusie. Dit doen we met een Lokale Inclusie Agenda waarin diversiteitsbeleid en inzet op toegankelijkheid zijn opgenomen. Eind 2024 bereiden we het vernieuwen van ons mantelzorgbeleid voor, wat we in 2025 verder uitwerken en invoeren. Voor al deze onderwerpen geldt dat we kleinschalige acties inzetten in de wijken waar dit het meest nodig is.

Voor kinderen, jeugdigen en hun ouders willen we nog beter maatwerk leveren. Dit doen we door in de uitvoering van de jeugdhulp in te zetten op innovatieve oplossingen en zullen we ons ons conform de nog in te voeren Landelijke Hervormingsagenda Jeugdhulp meer richten op de meest kwetsbare kinderen. In 2024 werken we ook verder aan de inzet van ervaringsdeskundigen. Binnen de preventie kijken we naar mentale gezondheid bij met name jeugdigen en zetten we in op domein overschrijdend samenwerken. Voorzetting van de pilot combinatiefunctionaris jeugdwelzijn past hier goed bij.

We geven daarnaast specifiek aandacht aan mensen met een laag inkomen, zodat ook deze inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit doen we door het continueren van de in 2023 gestarte pilot die zich richt op het groter gebruik van de Aalsmeerpas. Voor het continueren van de zwemregeling doen wij, gelet op de uitkomst van de evaluatie en de politieke wens, uw raad een voorstel om deze regeling structureel te borgen.

In 2024 geven we tevens uitvoering aan het Programma Arbeidsmigranten dat zich richt op wonen, ondersteuning, zorg, informatievoorziening, goed werkgeverschap en andere aspecten waar arbeidsmigranten in Aalsmeer mee te maken hebben en dat wij in 2023 opstellen. Dit doen wij onder andere door verdere professionaliteit van het Pools spreekuur.

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

De eerder ingezette vernieuwing van het aanbod van kunst en cultuur, inclusief de versterking van samenwerking tussen culturele– en welzijnsorganisaties zetten we door in 2024. Dat doen we onder andere door vernieuwende projecten op het gebied van cultuur en het voortzetten van de pilot combinatiefunctionaris cultuur. Nieuw is dat we dat we het Cultuurpunt sterker positioneren als onze regievoerder in het maatschappelijke veld. Duidelijker dan voorheen krijgen zij de taak gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid te coördineren en een regierol binnen de uitvoering te vervullen. Hiermee beginnen we in 2023 en dit bouwen we in 2024 verder uit.

De beeldende kunst in de openbare ruimte heeft achterstallig onderhoud. De onderzoeken die we in 2023 hopen af te ronden leggen de basis voor de in 2024 te starten inhaalslag.
Beeldende kunst in de buitenruimte kan meer dan voorheen worden ingezet ter versterking van welzijn, natuur- en landschappelijke waarden en ten behoeve van recreatie en toerisme. Dit vraagt om een plan van aanpak dat we opstellen samen met de nieuwe Adviescommissie

Beelden Kunst en voorleggen aan uw raad in 2024. De bestaande reserve beeldende kunst en het op peil houden hiervan nemen we hierin mee.

Ook voor sport versterken wij de regierol in het maatschappelijk veld in 2024 op het gebeid van sportstimulering en sportparticipatie. We gaan na hoe we dit het beste kunnen vormgeven samen met onze partners Daardoor verbinden we beleid beter met de uitvoering en zorgen we voor een betere samenhang en samenwerking in het werkveld. We zetten de pilot combinatiefunctionaris voort, deze maakt deel uit van het werkveld sport. In 2023 en 2024 voeren we een aantal onderzoeken uit rond de exploitatie van ons sportvastgoed. Deze onderzoeken ondersteunen op toekomstige beleidskeuzes betreffende het sportvastgoed.

De eerste helft van 2024 stellen we de onderwijsagenda op: een praktisch plan waarin de samenwerking tussen het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente praktische inhoudelijk en beleidsmatig gestalte krijgt, een lang gekoesterde wens van de drie samenwerkingspartners.

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Aalsmeer kent een stevig economisch profiel. Een profiel dat ook onderhoud en herijking nodig maakt. Op basis van de vastgestelde Strategie Werklocaties, faciliteren we transformatie, herstructurering of herijking van bestaande werklocaties en de hierin opgenomen functies.
Voor de Schinkelpolder stellen we daartoe we een integrale visie op. In 2023 is hiermee gestart. De visie zal in 2024 worden aangeboden aan de gemeenteraad. Na deze besluitvorming starten we met de visie op Hornmeer. Voor elk gebiedstraject is € 100.000 euro beschikbaar.

Ook de recreatieve-en toeristische potentie van Aalsmeer willen we blijven promoten en versterken. Regelmatig spreken we hierover met ondernemers uit deze sector. Als gemeente willen we een bijdrage leveren aan het verbeteren van de verblijfsfaciliteiten voor de waterrecreatie. Vanuit het project Village Dressing Aalsmeer plaatsen we wegwijzers en promoten we de aantrekkelijkheid van Aalsmeer.

Aalsmeer wil op termijn fossiel onafhankelijk zijn en voldoen aan het Klimaatakkoord. Dat vraagt de komende decennia om flinke inspanningen in het terugdringen van het energie- en warmtegebruik, in de opwekking van alternatieve energie- en warmtebronnen en het borgen van voldoende netcapaciteit. De raad van de gemeente Aalsmeer heeft ons gevraagd een Masterplan Energie (MPE) op te stellen dat de kaders voor het energiebeleid aangeeft en een duidelijk handelingsperspectief biedt om aan de energietransitie te werken. Recent heeft de raad het plan van aanpak voor het maken van het Masterplan goedgekeurd. In de tweede helft van 2024 wordt het Masterplan Energie ter besluitvorming aangeboden. Het Masterplan zal met co-creatie worden gemaakt. De gemeente voert regie, maar is voor beoogde resultaten afhankelijk van sleutelpartijen. Het vinden van gemeenschappelijkheid in doelen, investeringen en resultaat biedt de beste waarborg voor een energiek Aalsmeer. In het Masterplan zal ook worden stilgestaan bij de financiële mogelijkheden van de gemeente. In ieder geval zullen de beschikbare middelen vanuit het Rijk worden benut. De middelen voor de benodigde capaciteit worden gedekt uit de Klimaat & Energiegelden (SpUk - CDOKE) die in 2023 zijn aangevraagd. In 2023 ontvangt Aalsmeer voor de taken vanuit het Klimaatakkoord € 556.857, in 2024 € 561.908 en in 2025 € 566.960. De regeling staat toe om niet bestede middelen door te schuiven naar een volgend uitvoeringsjaar.

Programma 4 Openbare ruimte

De openbare ruimte wordt door veel inwoners en ondernemers gebruikt. Dat gebruik bepaalt ook vaak de gewenste beheerkwaliteit van die ruimte. Het bepalen en in stand houden van die kwaliteit is belangrijk. Aalsmeer heeft enkele jaren geleden gekozen om op basis van overeenkomsten het beheer te organiseren. De huidige beheerovereenkomsten voor de openbare buitenruimte lopen in 2024 af. Deze moeten worden aanbesteed. Uitgangspunt in de aanbesteding is vooralsnog het handhaven van een hogere beheerkwaliteit in relatie tot de beschikbare budgetten. In 2024 willen we de beoogde beheerkwaliteit kunnen borgen in nieuwe beheerovereenkomsten.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

Aalsmeer blijft in ontwikkeling. Niet alleen met woningbouwprojecten, maar ook met uitbreiding en verbetering van werklocaties. Ontwikkelingen moeten worden begeleid door actueel beleid dat in voldoende mate zorgt voor borging van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Vanaf 2024 zullen de bestaande ruimtelijke instrumenten (zoals een bestemmingsplan, structuur-of gebiedsvisie) moeten worden vertaald naar de instrumenten van de Omgevingswet. Met de invoering van de Omgevingswet verandert ook het proces van vergunningverlening. Het adviseren en beoordelen van initiatieven zal in belangrijke mate in een voorfase plaatsvinden. De wettelijke termijnen zijn te kort om werkbaar te zijn in de huidige processen. In de aanloop naar de invoering en in 2024 zullen belanghebbenden worden geïnformeerd over de veranderingen en hoe daar mee om te gaan. Ook de gemeentelijke website zal worden aangepast om belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren.
Het project Westeinderscheg is belangrijk voor Aalsmeer en omgeving. Het project beoogt het realiseren van kwalitatief sterke recreatie- en natuurgebieden die goed bereikbaar zijn voor inwoners en bezoekers. Wij maken daarbij gebruik van bestaande en nieuwe cofinancieringsregelingen. In het college uitvoeringsprogramma hadden we hiervoor al € 50.000 opgenomen. In deze Kadernota doen wij uw raad een aanvullend voorstel om gedurende twee jaar een gebiedscoördinator in te zetten om de bestaande activiteiten Bovenlanden Oosteinderweg te continueren en nieuwe initiatieven vanuit het gebied verder te kunnen brengen.

Wonen is een van onze speerpunten. Ondanks de landelijke en wettelijke beperkingen, blijven we ons inspannen om onze Woonagenda -en de gewenste aanpassingen- zo snel mogelijk uit te voeren. De samenwerking met Eigen Haard willen we intensiveren, zodat we sneller sociale woningbouw kunnen realiseren. Die inspanningen vergt ook extra capaciteit om het speerpunt Wonen – waar mogelijk- te versterken en te versnellen. Hiervoor hebben we budget vrijgemaakt. In de loop van 2024 zullen we de vastgestelde Woonagenda actualiseren.

Mobiliteit
In 2024 leggen wij onze verkeerskundige visie voor het wegennet van Aalsmeer vast. In deze visie worden onder andere belangrijke vraagstukken zoals 30 km/h versus 50 km/h, ‘de knip’, de verwachtte verkeerstoename en andere toekomstige ontwikkelingen behandeld.
Ook wordt in 2024 de Burgemeester Hoffscholteweg opgeleverd. Dit zal de verkeersafwikkeling in Aalsmeer verbeteren.

Omgevingsvisie
In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een omgevingsvisie. Hiervoor is een procesnotitie gemaakt en door de raad vastgesteld. Met deze omgevingsvisie wordt de beoogde toekomst van Aalsmeer in beeld

gebracht. Dat beeld komt tot stand met input van ondernemers en inwoners van Aalsmeer. Voor de gebieden Kudelstaart en Schinkelpolder zijn in 2023 visietrajecten gestart. Samen met betrokken eigenaren en gebruikers van deze gebieden worden de beoogde toekomst beschreven. De gemeenteraad zal in 2024 een besluit nemen over de opgestelde visies. Na besluitvorming zullen deze visies onderdeel vormen van de omgevingsvisie. De gemeenteraad zal vervolgens eind 2024 de omgevingsvisie ter besluitvorming worden voorgelegd.

Schiphol
Het aantal vluchten van en naar Schiphol wordt door het rijk naar beneden bijgesteld. Het Aalsmeerse standpunt gericht op de bescherming van haar inwoners en het streven naar een gezonde leefomgeving dragen wij zelfstandig en via de Bestuurlijke Regie Schiphol uit en vormt de basis van het gemeentelijk handelen in de verschillende (planologische) processen. Om in het brede maatschappelijke krachtenveld het Aalsmeerse standpunt kracht bij te zetten hebben wij een budget voor een lobbyist in onze begroting 2024 opgenomen (€ 50.000). Ook willen wij inzicht blijven houden in de ontwikkeling van de geluidsoverlast die door vliegverkeer wordt veroorzaakt. In deze Kadernota hebben wij voor het continueren van deze metingen een claim opgenomen (€ 23.000).
Om invulling te geven aan de wijkaanpak Stommeer en daarmee een positieve invloed te hebben op de hinderbeleving van onder andere Schiphol willen we in 2024 meer zeggenschap en ondersteuning aan bewoners geven bij groen-initiatieven.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

In onze college-agenda hebben we benoemd dat we willen dat inwoners invloed hebben op het gemeentelijk beleid en de uitvoering hiervan. We stellen een participatievisie op die past bij Aalsmeer. Daarnaast kiezen een aantal onderwerpen/projecten waarbij we extra inzetten op participatie.

Veiligheid is een veelomvattend begrip. En de vraag naar veiligheid is oneindig. Dat geldt niet voor de beschikbare capaciteit en middelen. Dat betekent dat we keuzes moeten maken. Die keuzes hebben we vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2024. Wij geven hiermee invulling aan de lokale doelen hierin vastgesteld, welke de gemeente op het terrein van crisisbeheersing, openbare orde en veiligheid én evenementen/waterveiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie en overige ketenpartners. Het IVP is daarmee de lokale aanvulling op de landelijke en regionale beleidsdoelstellingen.

Programma 8. Algemene dekkingsmiddelen

Het programma 8 Algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de inkomsten die de gemeente ontvangt uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelastingen, overige belastingen (zoals forensenbelasting en hondenbelasting) en de lasten en baten uit hoofde van de gemeentelijke financieringsfunctie.

In de aanbiedingsbrief is kort ingegaan op de laatste stand van zaken met betrekking tot de nieuwe financieringssystematiek van het Rijk aan de gemeenten. Hopelijk hebben we na de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid hoe deze er vanaf 2027 uit zal gaan zien.

De gemeentelijke belastingen worden jaarlijks verhoogd met de indexatiepercentages. Het voorstel daarvoor vindt u in hoofdstuk 3 Uitgangspunten van deze Kadernota. Hetzelfde geldt voor de stelposten die we opnemen in onze begroting voor loon- en prijscompensatie die eveneens onderdeel zijn van dit programma.

Op de website ‘waar staat je gemeente’ kunt u voor diverse thema’s waaronder de gemeentefinanciën Aalsmeer vergelijken met iedere andere Nederlandse gemeente. Zie voor meer informatie: Dashboard - Gemeentefinanciën - Aalsmeer (waarstaatjegemeente.nl).

3. Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025 - 2027 worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd. De gevolgen van deze uitgangspunten zijn onderdeel van de mutaties in deze Kadernota.

Indexatie (in percentage)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lonen	5,2	5,8	4,8	4,2
IMOC (overheid materieel)	3,9	1,6	1,6	1,6
Subsidies	5,0	5,0	4,0	4,0
Heffingen (80% loon/ 20% prijs)	4,94	4,96	4,16	3,68
Deelnemersbijdrage (80% loon-20% prijs) 1)	4,94	4,96	4,16	3,68
Inkomsten (belastingen, huren et cetera)	3,9	1,6	1,6	1,6

1) als deelnemersbijdrage niet op begroting 2024 is gebaseerd

Toegerekende rente	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Rente grondexploitaties	0,20%	0,50%	0,50%	0,50%
Omslagrente	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%

Maatstaven	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Inwoners	33.066	33.066	33.066	33.066

Lonen
Uitgangspunt is dat de lonen worden geraamd op basis van de geldende CAO verhoogd met een opslag voor sociale verzekeringen. Indien er geen CAO is gaan we uit van de indexatiecijfers lonen zoals deze door het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per 1 april van het huidige jaar.

Prijzen
De meerjarenraming is gebaseerd op lopende prijzen. Dit betekent dat de relevante uitgavenbudgetten meerjarig worden verhoogd met het verwachte inflatie percentage. Aalsmeer hanteert voor de inflatieverwachting de prijsindex materiële overheidsconsumptie (IMOC). We gebruiken daarvoor de stand van de verwachtingen uit het CEP per 1 april van het huidig jaar. Deze raming is meerjarig en wordt derhalve ook meerjarig toegepast in de begroting.

Subsidies
Basis voor de indexatie van de subsidies zijn de op hele getallen afgeronde percentages die van toepassing zijn op de heffingen en de deelnemersbijdrage gemeenschappelijke regelingen.

Indexatie deelnemersbijdrage gemeenschappelijke regelingen
Basis voor de raming is de door het Algemeen Bestuur vastgestelde bijdrage Aalsmeer die is opgenomen in programmabegroting van de gemeenschappelijke regeling (GR). Ook eventuele meerjarige verwachtingen van de GR nemen we over. Ontbreken die gegevens dan indexeren we de aangegeven kosten meerjarig een gewogen gemiddelde van de loon (80%)- en prijsindex (20%).

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling, indien wettelijk toegestaan;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van verhoging lokale lastendruk.

Onroerende zaakbelastingen
De OZB opbrengsten (exclusief areaal uitbreiding) worden meerjarig verhoogd met materiële overheidsconsumptie (IMOC). We gebruiken daarvoor de stand van de verwachtingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) per 1 april van het huidig jaar. Om deze extra opbrengst te realiseren dient het tarief jaarlijks te worden aangepast aan de waardeontwikkeling van het onroerend goed in Aalsmeer.
In de begroting 2022 is op basis van de motie RAP voor het tarief van de OZB Niet-woningen nader uitgewerkt om in drie jaar tot een regionaal gemiddelde te komen. Voor belastingjaar 2024 betekent dit dat de opbrengst naast de inflatiecorrectie aanvullend wordt verhoogd, waarbij rekening wordt gehouden met de stijging van de WOZ-waarde. Bij het tariefvoorstel 2024 komen wij hierop terug.

Kostendekkende tarieven
Afvalstoffen- en rioolheffing
Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn.

Leges
Voor de overige leges geldt dat de opbrengst te indexeren hetzelfde percentage als de indexatie va de deelnemersbijdrage van gemeenschappelijke regelingen. Dit omdat de kosten voor het verstrekken van producten uit de legesvergunningen vooral bestaan uit capaciteitskosten en in mindere mate uit overige kosten. Dat betekent dat de legestarieven in 2024 stijgen met 4,94%. Een uitzondering hierop vormen de tarieven waarvoor door het Rijk een wettelijk maximum wordt vastgesteld. Hier volgen we de door het Rijk gemaximeerde tarieven.

Toegerekende rente
Rente grondexploitaties
De betaalde rente over aangetrokken geldleningen vindt plaats over de boekwaarde per 1 januari van het boekjaar in de verhouding eigen vermogen/ vreemd vermogen. De toe te rekenen rente voor 2024 bedraagt 0,2% op basis van de geprognosticeerde gegevens.

Rente omslagpercentage.
Aalsmeer kent een integrale financiering. Hierbij bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen (zoals bij projectfinanciering). de lage gemiddelde rente op de opgenomen geldleningen is het rente omslagpercentage vooralsnog bepaald op 0,2%.

Maatstaven
De in de tabel opgenomen maatstaven zijn onder andere voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

4. Financiële paragraaf

4.1. Van begroting 2023 naar Kadernota 2024

Vertrekpunt voor de structurele meerjarige begrotingspositie in deze Kadernota is de besluitvorming in de begrotingsraad van 3 november 2022 over de programmabegroting 2023 en de 1e begrotingswijziging collegeuitvoeringsprogramma 2022 - 2026. Het begrotingssaldo sluit op nul na inzet van het resterende begrotingssaldo (zie pagina 2 van de programmabegroting 2023).
Zoals op pagina 2 van de programmabegroting 2023 is toegelicht is het resterende begrotingssaldo ingezet als behoedzaamheidsreservering en als knelpuntenbudget.

Na de begrotingsraad van 3 november heeft de raad een aantal besluiten genomen met een effect op het financieel meerjarenperspectief. Hierna volgt het geactualiseerd meerjarenperspectief:

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Resultaat volgens begroting 2023	**0**	**0**	**0**	**-167**
Raadsbesluiten met effect op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**
A. Dividend OMRIN	25	25	25	25
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**

A. Effectuering besluit inbesteding en nascheiding huishoudelijk afval bij OMRIN
In de raadsvergadering van 15 december heeft de gemeenteraad geen wensen en bedenkingen ingebracht tegen de aankoop van aandelen in Afvalsturing N.V. (OMRIN) om daarmee de inbesteding en nascheiding van huishoudelijk afval vanaf 2023 te borgen. Aalsmeer ontvangt over deze aandelen een jaarlijks dividend. Dat dividend is conform het besluit in de begroting 2023 en het meerjarenperspectief verwerkt.

4.2. Mutaties Kadernota 2024

Voor de Kadernota 2024 zijn financiële mutaties aangedragen in drie categorieën:
1. Autonome ontwikkelingen.

Dit zijn onvermijdelijke ontwikkelingen bij ongewijzigd beleid. Een voorbeeld hiervan is een wijziging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de circulaires van het Rijk. Hieronder vallen ook technische aanpassingen van budgetten, welke vooral voortvloeien uit de jaarrekening 2022. Daar bleek dat een aantal budgetten niet, te laag of te hoog te zijn geraamd. Deze tekorten en overschotten worden nu gecorrigeerd.

2. Voorstellen voor nieuw beleid of beleidsintensiveringen en AA-claims.
3. Dekkingsvoorstellen.

Samengevat ziet het financieel perspectief er na deze mutaties als volgt uit:

*Bedragen * € 1.000*

	2024	2025	2026	2027
Start Kadernota 2024	**25**	**25**	**25**	**-142**
Mutaties Kadernota 2024				
2.2.2 Totaal autonome ontwikkelingen	- 2.074	- 3.498	- 1.212	- 4.137
2.2.3 Totaal nieuw beleid/ beleidsintensiveringen/AA-claims	-374	-246	-174	-323
2.2.4 Dekkingsvoorstellen	2.423	3.719	1.361	3.569
Perspectief Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**- 1.033**

Uit de eerder opgenomen tabel blijkt dat op basis van de actuele cijfers Aalsmeer vanaf 2027 financieel tekort komt.

In de tabellen geldt dat:
+ = minder lasten/ hogere inkomsten
- = hogere lasten/ lagere inkomsten.

4.2.1. Autonome ontwikkelingen

In deze paragraaf zijn de voorstellen voor aanpassingen van budgetten als gevolg van autonome ontwikkelingen nader toegelicht (bedragen * € 1.000).

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Sociaal domein					
a. WMO hulpmiddelen	1.1	-65	-65	-65	-65
b. WMO begeleiding en dagbesteding	1.1	-478	-478	-478	-478
c. Stelpost taakstelling WMO programmabegroting 2023	1.1	-150	-150	-150	
Dekking reserve sociaal domein	res	150	150	150	
d. Indexatie begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland	1.1	0	0	0	0
e. Stelpost arbeidsparticipatie begroting 2023	1.2	-30	-30	-30	-30
f. Jeugdhulp	1.3	254	254	254	254
g. Capaciteit huisvesting doelgroepen	1.4	0			
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing					
h. Leerlingenvervoer	2.1	-33	-33	-33	-33
i. Onderwijshuisvesting - hogere lasten en baten	2.1	0	0	0	0
j. Opstellen onderwijsagenda	2.1	-20	-20	-20	-20
k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	2.3	-25			
Veilig te stellen budgetten	res	25			
l. Kapitaallasten herfasering/ bijstelling investering IKC Oosteindedriehoek	2.1		275	275	275
Programma 3 Economie en duurzaamheid					
m. Forensenbelasting	3.1	38	38	38	38
Programma 4 Openbare ruimte					
n. Onderhoud Waterfront	4.1	-19	-19	-19	-19
o. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	4.1	-200			
Veilig te stellen budgetten	res	200			
p. Lagere reclame-inkomsten bushokjes	4.2	0	0	0	0
q. Opstellen Verkeerscirculatieplan	4.2	50			
r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie systemen	4.2	0	0		
s. Hogere bijdrage Omgevingsdienst	4.3	-266	-218	-202	-155
t. Onderuitputting budgetten- milieubeheer taakveld 7.4	4.3				100

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
u. Verliesvoorziening De Tuinen van Aalsmeer	5.1	5	5	-114	0
v. Opkoopbescherming	5.2	-16	-16	-16	-16
w. Actualisatie pandenbegroting	5.5	311	311	311	311
x. Fort Kudelstaart	5.5	-610			
y. Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijke accommodaties	5.5	-113	-113	-113	-113
z. Huurinkomsten baggerdepot Kudelstaart	5.5	100	100	100	100
aa. Beheer overige gebouwen en gronden - doorberekening servicekosten	5.5	0	0	0	0
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
bb. Aanvulling extra financiering Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	6.1	-20	2	-24	-18
cc. Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland obv geactualiseerde begroting 2023	6.1	0	0	0	0
dd. Dubbel budget ondermijning 2024 door besluitvorming jaarstukken 2021/ kaderbrief 2023 - ontbrekende jaarschijf 2027	6.1	0			-300
ee. Extra accountantskosten	6.4	-40	-40	-40	-40
ff. Extra representatiebudget 4e wethouder	6.4	-25	-25	-25	-25
gg. Ontwikkeling reisdocumenten	6.2	0	0	0	0
hh. Registratie tijdelijk verblijfadres	6.2	0	0	0	0
ii. Loonindexatie budgetten griffie	6.4	0	0	0	0
jj. Indexatie budgetten regionale samenwerking	6.4	0	0	0	0
Programma 7 Overhead					
kk. Indexatie dienstverleningsbijdrage 2023/ 2024 Amstelveen	7.1				
ll. AA claims 2e bestuursrapportage 2022	7.1	-931	-858	-838	-474
Dekking uit opdracht aan AA-organisatie	7.1	931	858	838	474
mm. Loonindexatie budgetten kernorganisatie Aalsmeer	7.1	0	0	0	0
nn. Effect opdrachtbrief 2023	7.1	56	56	56	56
oo. Porto verkiezingen	7.1	-9	-9	-9	-9
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen					
pp. Vermakelijkheidsretributie	8.1	-400	-400	-400	-400
qq. Behoedzaamheidsreservering septembercirculaire 2022	8.1	945	1.025	3.099	1.816
rr. Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8	8.1	-17	-19	-19	-7
ss. Extra OZB (niet) woningen	8.1	839	839	839	839
tt. Bijstelling dividendopbrengsten	8.1	-151	-151	-151	-151
uu. Bijstelling overige belastingopbrengsten (hondenbelasting, roerende woon- en verblijfsruimten en reclamebelasting)	8.1	0	0	0	0
vv. Aanpassing % kostenverhogende BTW	8.1	74	74	74	74

Autonome ontwikkelingen	Sub	2024	2025	2026	2027
ww. Rente nieuw af te sluiten geldleningen	8.1	-90	-500	-1.045	-1.235
Programmaoverstijgend					
xx. Indexatie (stelpost loon-prijs)		-2.267	-4.264	-6.457	-5.009
yy. Indexatie GR Gemeentebelastingen Amstelland		-77	-77	-77	-77
zz. Correctie verdeling begrotingsresultaat 2027					200
Totaal autonome ontwikkelingen		**-2.074**	**-3.498**	**-4.291**	**-4.137**

Programma 1 Sociaal domein

a. WMO hulpmiddelen

Vanwege de contractuele indexatie van 14,5% en op basis van het resultaat in de jaarstukken 2022 is dat verwachting dat een extra bedrag nodig is van € 50.000 structureel.
Dit betreft een autonome ontwikkeling waarbij geen rekening is gehouden met eventuele beleidswijzigingen in verband met bezuinigingen.

b. WMO begeleiding en dagbesteding

Ondanks een incidentele bijstelling in de 2e bestuursrapportage 2022 was er in 2022 een negatief resultaat van € 67.000. Voor het jaar 2023 is er in totaal voor begeleiding en dagbesteding € 1.500.000 begroot. Op basis van de autonome groei van het aantal mensen dat gebruikt maakt van deze voorziening (ongeveer 40 per jaar in 2023 en 2024) is een toename van het budget met € 322.000 (2023) en € 478.000 (2024 en verder) noodzakelijk.

c. Stelpost taakstelling WMO programmabegroting 2023

Voor uitwerken van de beheersmaatregelen die moeten worden genomen om aan de taakstelling op de WMO vanaf 2024 te realiseren bleek van belang inzicht te hebben in de uitkomsten van de jaarstukken 2022. De AA organisatie is daarom recent pas gestart met inhoudelijke invulling van de taakstelling. Een eerste uitwerking van de voorstellen wordt rond het zomerreces 2023 verwacht. Rekening houdend met bestuurlijke besluitvorming en vooral ook een overgangstermijn richting inwoners, betekent dit een vertraging in realisatie van de taakstelling met ten minste een half jaar. In plaats van in 2026 wordt daarmee volledige effectuering pas in 2027 gehaald. Het voorstel is om deze incidentele lasten te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

d. Indexatie begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland

Op basis van de begroting 2024 van de begroting GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland wordt de deelnemersbijdrage structureel bijgesteld. Deze hogere lasten worden gedekt uit de stelpost loon-prijs die daarvoor binnen programma 8 van de begroting 2023 is opgenomen en in deze Kadernota wordt bijgesteld.

e. Stelpost arbeidsparticipatie

In de programmabegroting 2023 is € 100.000 ingeboekt op basis van onderuitputting op budgetten in voorgaande jaren. De werkelijke onderuitputting bedraagt € 70.000. Het restant kan binnen dit taakveld niet worden gerealiseerd en dient te worden teruggedraaid.

f. Jeugdhulp

In de jaarstukken 2022 is een onderuitputting gemeld op de budgetten jeugdhulp ter grootte van € 0,437 miljoen. Deze onderuitputting is in belangrijke mate structureel. Rekening houdend met de ontwikkeling van de effecten van indexatie en zorgzwaarte blijft € 0,25 miljoen structureel over.

g. Capaciteit huisvesting doelgroepen

Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan

huisvesting voor diverse doelgroepen. De huisvesting van ontheemden moet georganiseerd en gefaciliteerd. Daarvoor ontbreekt de capaciteit en de expertise. Voor 2024 is een budget nodig van € 71.100. Deze kosten worden gedekt uit de rijksgelden die we voor de opvang van Oekrainers ontvangen (Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

h. Leerlingenvervoer

Om het verschil tussen de uitgaven en het bedrag in de begroting te overbruggen is een verhoging van het budget noodzakelijk ter grootte van € 120.000 (waarvan € 87.000 het gevolg is van indexatie). In 2022 is het verschil overbrugd door een incidentele verhoging van het budget die nu structureel wordt gemaakt.
De afgelopen jaren is het gebruik van het leerlingenvervoer verder toegenomen. Dit wordt mede veroorzaakt door een toename van het individueel vervoer in kader van het bieden van maatwerk. Verder wordt de kostenstijging veroorzaakt door het toepassen van indexaties vanwege o.a. de stijging van de lonen. Door het college gaat een onderzoek naar andere mogelijkheden van leerlingenvervoer om de mogelijkheden van kostenstijgingen richting de toekomst in de grip te houden. Uiteraard wordt daarbij ook rekening gehouden met de capaciteiten van deze groep kinderen.

i. Onderwijshuisvesting - hogere lasten en baten

In de jaarstukken 2022 is toegelicht dat er sprake is van hogere kosten van onderhoud en gebruik die worden verrekend met de gebruikers. Zowel de lasten als de baten worden hiervoor bijgesteld.

j. Opstellen onderwijsagenda

Voor het opstellen van de onderwijsagenda is een budget nodig van € 20.000 per jaar Insteek is het plegen van noodzakelijke interventies gericht op de aansluiting preventie jeugd op onderwijs. Hierbij treedt de gemeente in overleg met het onderwijs (LEA).

k. Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024

In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 is budget opgenomen van € 25.000 voor het organiseren van sport- en cultuurevenementen. In 2024 gaat een groot evenement plaats vinden in combinatie met de viering van 50-jarig bestaan van het zwembad. Om die reden is het beschikbare budget voor 2023 doorgeschoven naar 2024.

l. Kapitaallasten investering IKC Oosteinderdriehoek

In de paragraaf investeringen is een herfasering opgenomen van de bouw van het IKC Oosteinderdriehoek. Als gevolg van de herfasering van de bouw start de afschrijving (na oplevering) in 2027. De kapitaallasten schuiven als gevolg daarvan door naar 2028.

Programma 3 Economie en duurzaamheid

m. Forensenbelasting

Op basis van de werkelijk gerealiseerde inkomsten forensenbelasting in de jaarstukken 2022 wordt de begroting structureel bijgesteld met € 38.000.

Programma 4 Openbare ruimte

n. Onderhoud Waterfront

In 2022 is het Waterfront aan de Westeinderplassen gerenoveerd en voorzien van diverse voorziening zoals douches, steigers en diverse watertappunten. Voor het onderhoud van het waterfront zoals het frequent schoonmaken van de steigers en waterkant, beheer van de douches en het dagelijks onderhoud, is het voorstel deze taak bij de ESA te beleggen. Dit voorstel moet formeel nog worden uitgewerkt. De kosten voor deze onderhoudswerkzaamheden moeten worden opgenomen en bedraagt € 19.000 per jaar.

o. Herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen

In het college uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 zijn middelen opgenomen voor het herstelplan knelpunten openbare ruimte/ groen. Een deel van de uitvoering van dit herstelplan schuift door naar 2024.

p. Lagere reclame-inkomsten bushokjes
Als gevolg van de komst van R-net buslijnen op de route tussen de Burgemeester Kasteleinweg en busstation Aalsmeer alsmede de raadsmotie inzake versnelling van de verbinding Kudelstaart-Aalsmeer-Amstelveen/Amsterdam is er sprake van een afname van het aantal bushokjes (aantal vervallen bushaltes 12 stuks). Daardoor genereert de gemeente minder reclame-inkomsten op de bushokjes. De wegvallende opbrengsten worden gedekt door een structurele verlaging van niet besteed budget binnen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.

q. Opstellen Verkeerscirculatieplan
In het college uitvoeringsprogramma (CUP) 2022-2026 is een budget opgenomen voor het opstellen van het Deltaplan. In plaats van in 2024 wil het college hier al in 2023 mee starten. Een gedeelte van het budget is daarom overgeheveld naar 2023.

r. Hogere energielasten openbare verlichting en verkeersregelinstallaties (VRI) en dynamische reizigers informatie systemen (DRIS)
Door de energiecrisis die is ontstaan als gevolg van de oorlog in Oekraine nemen de kosten voor het energieverbruik van de openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en dynamische reizigers informatie toe met € 304.000. Omdat niet bekend is hoe de energiemarkt zich gaat ontwikkelen, is vooralsnog rekening gehouden met een stijging tot en met 2025. Daarna wordt de situatie rondom de energieprijzen opnieuw beoordeeld.
Dekking van deze hogere kosten vindt grotendeels plaats uit de stelpost (€ 295.000) die hiervoor in de begroting 2023 structureel is opgenomen. Het restant wordt gedekt uit de beschikbare stelpost voor loon- en prijsinflatie. In het kader van onze duurzaamheidsopdracht willen wij onderzoeken in hoeverre er bij de OV verlichting nog sprake is van alternatieve mogelijkheden met mogelijk een gunstig effect op de kosten van energie.

s. Hogere bijdrage Omgevingsdienst
Doordat de Omgevingswet van start gaat op 1 januari 2024, worden alle financiële effecten doorberekend daarvan in de begroting van 2024 en verder. Deze financiële effecten bestaan allen uit autonome ontwikkelingen zoals loon- en prijsstijging, de verplichte overdracht van wettelijke taken naar de Omgevingsdienst door de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen en alle andere kosten die samenhangen met de verdere implementatie van de Omgevingswet.

t. Onderuitputting budgetten milieubeheer – taakveld 7.4
In de programmabegroting 2023 heeft op basis van een analyse van de budgetten een aframing plaatsgevonden van de budgetten milieubeheer met € 100.000. Als gevolg van een administratieve fout is deze taakstelling opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2026, terwijl dat structureel moet zijn. Dat wordt hiermee gecorrigeerd.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling
u. Verliesvoorziening De Tuinen van Aalsmeer
In de 2e bestuursrapportage is toegelicht dat voor grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer het projectsaldo is verbeterd. De verliesvoorziening moet met de door de BBV voorgeschreven discontovoet (2%) jaarlijks worden opgerent. Toegelicht is dat de jaarlijkse storting 2023-2025 kan worden verlaagd. Door verlenging van de looptijd moet in 2026 nog € 113.000 worden gestort in de verliesvoorziening.

v. Opkoopbescherming
In de raadsvergadering van 8 juni 2023 is de raad gevraagd in te stemmen met Huisvestingsverordening Aalsmeer 2023 en de structurele kosten voor de uitvoering van de opkoopbescherming mee te nemen in de Kadernota 2024 als onderdeel van de integrale afweging van de inzet van middelen.

w. Actualisatie pandenbegroting
In de 2e bestuursrapportage 2022 is toegelicht dat jaarlijks de begrotingskaders van de vastgoedportefeuille worden geactualiseerd op basis van de actuele pandenbegroting. Zowel de huurniveaus als de onderhoudsniveaus worden op dat moment aangepast op basis van de laatste raming. Een aantal ontwikkeling in 2022 resulteren in een structureel hogere opbrengst.

x. Fort Kudelstaart
Omdat de Raad van State het herstelde bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Fort Kudelstaart heeft afgekeurd is er een onduidelijke periode ontstaan met betrekking tot de instandhouding van het Fort. Er kan geen erfpachtovereenkomst worden gesloten worden met de exploitant. Het huidige bestemmingsplan geeft weinig tot geen ruimte voor de exploitant om voldoende inkomsten te genereren om het onderhoud voor het fort te bekostigen.
Aalsmeer is eigenaar van het fort en heeft daarom de verplichting het monument te onderhouden en in stand te houden. Met het perspectief op de ontwikkeling van het fort zijn er de laatste jaren minimale instandhoudingswerkzaamheden uitgevoerd. Maar omdat er nu geen verwachting is dat een herontwikkeling spoedig zal gaan verlopen is het niet langer verantwoord deze werkzaamheden uit te stellen. Uit het instandhoudingsplan (MJOP) uit 2021 zijn de urgentste zaken gefilterd voor 2023 en 2024. Omdat de verwachting is dat een herontwikkeling vijf jaar kan gaan duren zal het fort in het gemeentelijk onderhoudsplan moeten worden opgenomen.

y. Verhoging dagelijks onderhoud gemeentelijke accommodaties
Een aantal jaren zijn de uitgaven voor het dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed aan het stijgen. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door het ouder worden van de gebouwen portefeuille (toename van storingen) en het afgelopen jaar door de oorlog in Oekraïne. De prijzen voor materialen en arbeid zijn daardoor significant gestegen. De verwachting is dat deze niet snel zullen dalen. Daarnaast moeten, conform de vigerende aanbestedingsregels, in 2023 een aantal grote onderhoudsovereenkomsten opnieuw worden aanbesteed. Verder is door aankoop van Bloemenlust aan de Oosteinderweg 247 het budget voor dagelijks onderhoud (JOP) aan het gemeentelijk vastgoedsignificant te laag. De jaarlijkse onderhoudskosten voor Bloemenlust bedraagt € 88.000 en de verhoging algemeen bedraagt € 25.000. Door deze ontwikkelingen stijgt het totale onderhoudsbudget inclusief Bloemenlust structureel met € 113.000 naar € 232.000.

z. Huurinkomsten baggerdepot Kudelstaart
In oktober 2022 is het baggerdepot aan de Ambachtsheerweg verhuurd. Voor de komende 10 jaar bedraagt de ontvangen huursom € 200.000 per jaar. Rekening houdend met de verhoging van de inkomsten die al in de begroting waren opgenomen kunnen de huurinkomsten baggerdepot structureel met € 100.000 worden verhoogd.

aa. Beheer overige gebouwen en gronden - doorberekening servicekosten
In de jaarstukken 2022 is gemeld dat de betaalde servicekosten (energie en onderhoud etc.) voor de locatie Oosteinderweg 247 die in rekening worden gebracht bij huurders nog niet in de begroting is opgenomen en in de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024 wordt opgenomen. Per saldo is deze afwijking budgetneutraal.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
bb. Aanvulling financiering Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA)
Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft de afgelopen periode meermaals gesproken over een toekomstbestendige financiering van de Veiligheidsregio. De VrAA heeft de knelpunten in de budgetbrief 2024-2027 beschreven en heeft voorstellen gedaan voor een extra structurele financiering door de gemeenten. Deze voorstellen zijn op 27 maart door het Algemeen Bestuur vastgesteld en deze worden in de programmabegroting 2024 van de VrAA verwerkt. Doel van deze extra middelen is het waarborgen van de basis brandweerzorg, te voldoen aan wet- en regelgeving en goed personeelsbeleid.
In de kaderbrief 2023 is reeds een deel van deze extra financiering opgenomen. Het verschil is nu in deze Kadernota bijgesteld.

cc. Indexatie deelnemersbijdrage Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland
Op basis van de geactualiseerde begroting 2023 van de Veiligheidsregio wordt de deelnemersbijdrage structureel bijgesteld. Deze hogere lasten worden gedekt uit de stelpost loon-prijs die daarvoor binnen programma 8 van de begroting is opgenomen.

dd. Dubbel budget ondermijning 2024 door besluitvorming jaarstukken 2021/ kaderbrief 2023

Bij beschikbaar stellen en overhevelen van de budgetten voor ondermijning vanuit de AA organisatie naar KOA van € 140.000 in de Kaderbrief 2023 is abusievelijk geen rekening gehouden met het eerder beschikbaar gestelde budget voor ondermijning voor de jaarschijf 2024 in de 2e bestuursrapportage 2021 en 2022 (€ 145.000). Dat wordt nu rechtgezet door een overheveling van de reserve Veilig te stellen budgetten naar de Algemene reserve.
Daarnaast is het in de Kaderbrief 2023 toegekende structurele budget voor ondermijning in afwijking van het besluit verwerkt voor 2024 tot en met 2026 in plaats van structureel. Ook dat wordt nu gecorrigeerd.
Het jaarlijkse beschikbaar budget voor ondermijning bedraagt na deze aanpassing € 300.000 waarvan de uitvoering deels binnen KOA en deels binnen de AA organisatie is belegd.

ee. Extra accountantskosten

De reikwijdte van de werkzaamheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening is de afgelopen jaren flink uitgebreid door de Rijksoverheid. Dat heeft afgelopen jaren op advies van de auditcommissie geleid tot jaarlijkse, incidentele budgetverhogingen. De overeenkomst met de huidige accountant loopt tot en met het boekjaar 2023. Er is inmiddels een aanbesteding gestart voor de aanwijzing van een nieuwe accountant. Gezien deze ontwikkelingen wordt geadviseerd het budget voor de kosten van de accountantscontrole te verhogen naar de verwachte, reële waarde. Zodra de uitkomst van de kosten voor de nieuw aan te wijzen accountant bekend is, wordt dit structureel verwerkt in de begroting.

ff. Extra representatiebudget 4e wethouder

Bij het opstellen van de begroting 2023 en verder is abusievelijk geen rekening gehouden met de aanpassing van het representatiebudget als gevolg van de benoeming van de 4e wethouder (€ 25.000).

gg. Ontwikkeling reisdocumenten

In de periode 2024 tot en met 2028 neemt het aantal te verstrekken reisdocumenten ten opzichte van de periode 2019 tot en met 2023 weer toe vanwege de "reisdocumentenpiek". Dit wordt veroorzaakt doordat de geldigheidsduur van reisdocumenten per 2014 van 5 naar 10 jaar is gegaan. Vanaf 2029 wordt gedurende vijf jaar weer een afname van het aantal verstrekkingen verwacht. Voor de kosten van de extra formatie valt dekking te vinden in de meeropbrengst van de producten.

hh. Registratie tijdelijk verblijfadres

Aalsmeer is actief op het arbeidsmigrantendossier en is door het ministerie BZK gevraagd mee te denken over de manier waarop beter zicht kan worden verkregen op het verblijf van arbeidsmigranten in Nederland. Hiervoor is per 1 januari 2023 de het experiment "registratie tijdelijke verblijfadressen" gestart. Dit voegt een geheel nieuw hoofdstuk toe aan het beter in beeld krijgen van alle niet in de Basisregistratie Personen (BRP) geregistreerde arbeidsmigranten en beslaat een periode van vier jaar.
De zorg voor arbeidsmigranten maakt dat er aandacht geschonken moet worden aan verbetering van hun positie. Dit experiment draagt daar aan bij en is van belang voor een internationale gemeente als Aalsmeer. De volledige formatieve kosten voor deelname aan het experiment worden gedragen door het Ministerie van BZK.

ii. Loonindexatie budgetten griffie

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte meerjarige looninflatie. Op basis zijn de budgetten voor de griffie bijgesteld. Dekking vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

jj. Indexatie budgetten regionale samenwerking

Dit betreft de indexatie en bijstelling van de bijdrage op grond van het aantal inwoners van de budgetten voor regionale samenwerking (MRA en Amstelland Meerlanden overleg). Dekking vindt plaats uit de stelpost loon- en prijscompensatie (binnen programma 8 Algemene dekkingsmiddelen).

Programma 7 Overhead

kk. Indexatie dienstverleningsbijdrage Amstelveen

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte loon- en prijsinflatie 2023 en 2024. Op basis hiervan is de dienstverleningsbijdrage opnieuw berekend. Uitgaande van het gewogen gemiddelde loon- en prijsontwikkeling in de verhouding 80%-20% zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst bedraagt de bijstelling van het indexcijfer 2023 3,71% en voor 2024 8,7%. Dekking van de verhoging van de bijdrage op grond van inflatie, ter grootte van € 1,436 miljoen vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

ll. AA claims 2e bestuursrapportage 2022

In de 2e bestuursrapportage 2022 is additionele dienstverlening aan de AA-organisatie toegekend voor de duur van de samenwerking. Uitgangspunt is dat deze aanvullende dienstverlening wordt bekostigd doordat andere dienstverlening verminderd wordt. Op 28 maart hebben wij het college van de gemeente Amstelveen gevraagd om met voorstellen te komen ter grootte van € 2,5 miljoen. Deze voorstellen zijn ter dekking van de claims uit de 2e bestuursrapportage en de nieuwe claims uit de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024. De eerste voorstellen vanuit de AA-organisatie worden eind juli verwacht.

mm. Loonindexatie budgetten kernorganisatie Aalsmeer

Eind maart is er een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor 2023 en ook heeft het CEP de ramingen afgegeven voor de verwachte meerjarige looninflatie. Op basis zijn de budgetten voor de kernorganisatie bijgesteld. Dekking vindt plaats uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor loon- en prijsinflatie in programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

nn. Effect opdrachtbrief 2023

De verlaging van de dienstverleningsbijdrage op basis van de Opdrachtbrief 2023 (andere wijze van bezetting van de receptie Aalsmeer en het Aalsmeerse aandeel voor het sluiten van het Klantcontact Centrum Amstelveen op de vrijdagmiddag), leidt tot een structureel voordeel van € 55.500.

oo. Portokosten verkiezingen

Bij elke verkiezing worden verplicht 2 verzendingen gedaan naar alle stemgerechtigden. De eerste zending is de stempas en de tweede zending is de kieslijst. Het aantal stemgerechtigden is de afgelopen jaren toegenomen. De kieslijsten worden steeds groter (zwaarder).
Hierdoor is er een structureel tekort op de portokosten.

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

pp. Vermakelijkheidsretributie

Op initiatief van de gemeenteraad van Aalsmeer is op 25 juni 2020 het Richtinggevend Actie Pakket van de Raad (RAP-Raad) vastgesteld. Onderdeel hiervan is de deelopdracht 10 die gericht is op het realiseren van aanvullende inkomsten door middel van het introduceren van nieuwe gemeentelijke belastingen en heffingen met als uitgangspunt "de gebruiker betaalt". Als ingangsdatum wordt gedacht aan 1 januari 2024. De motie roept het college op om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om nieuwe belastingen in te voeren of bestaande belastingen uit te breiden of te verhogen. Om de gevraagde maatregelen goed te kunnen beoordelen is een extern bureau gevraagd hiernaar onderzoek te verrichten. De vermakelijkheidsbelasting wordt geheven bij degenen die binnen de gemeente Aalsmeer vermakelijkheden bieden. De exploitant kan deze belasting vervolgens weer doorbelasten aan de bezoekers. FloriWorld, één van de dragers onder deze retributie, is helaas onlangs failliet is gegaan. In de programmabegroting 2023 staat nu structureel een bedrag van € 400.000 opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen voor de invoering van een vermakelijkheidsbelasting. De vermakelijkheidsretributie zal op grond van het gedane onderzoek niet worden ingevoerd.

qq. Behoedzaamheidsreservering septembercirculaire 2022

In de raadsbrief naar aanleiding van de septembercirculaire 2022 is de raad toegelicht dat de financiële effecten als gevolg van die circulaire in de Kadernota 2024 wordt verwerkt en dat het financieel voordelig effect wordt toegevoegd aan de stelpost voor loon- en prijsontwikkeling ter

dekking van loon- en prijsstijgingen (zie ook mutatie xx. van deze Kadernota). Uitzondering hierop is het incidentele effect op de taakmutaties ad. € 36.000 wat in deze raadsbrief eveneens is toegelicht.

rr. Herschikken/ opschonen diverse mutaties programma 8
In de begroting 2023 is besloten om € 125.000 structureel te onttrekken aan de stelpost taakmutaties. Daarbij is geen rekening gehouden met de claims die op deze stelpost zijn gelegd. Deze onttrekking wordt teruggedraaid. Een groot deel van het effect op het begrotingsresultaat wordt opgevangen door enerzijds de niet noodzakelijke stelpost kostenverhogende BTW dienstverleningsbijdrage (zie ook de 2e bestuursrapportage 2022, € 85.000) en anderzijds het opschonen van diverse kleinere restantbudgetten in programma 8.

ss. Extra OZB (niet) woningen
Bij het opstellen van de ramingen voor de OZB niet-woningen is ten onrechte het structurele effect als gevolg van de areaal vergroting niet meegenomen. Daarnaast is de toename van de OZB niet-woningen groter dan geraamd als gevolg van hogere WOZ waarde dan ten tijde van het opstellen van de begroting geprognosticeerd. Dit heeft per saldo een structureel bedrag van € 800.000 aan extra OZB inkomsten niet-woningen als effect.

tt. Bijstelling dividendopbrengsten
Op basis van de gerealiseerde dividendopbrengsten in de afgelopen jaren worden deze structureel bijgesteld. De verlaging is met name het gevolg van de verkoop van de aandelen Stedin.

uu. Bijstelling overige belastingopbrengsten (hondenbelasting, roerende woon- en verblijfsruimten en reclamebelasting)
Op basis van de realisatie van de afgelopen jaren worden de volgende belastingopbrengsten bijgesteld: hondenbelasting (verlaging € 27.000), roerende woon- en verblijfsruimten (verhoging € 18.000) en reclamebelasting (verhoging € 9.000) bijgesteld. Per saldo is de bijstelling door de correctie van zowel lagere als hogere belastinginkomsten budgetneutraal.

vv. Aanpassing % kostenverhogende BTW
Verrekening en compensatie van BTW op algemene kosten (overhead) vindt plaats op basis van het algemene mengpercentage. Dit mengpercentage is sinds 2019 niet meer herijkt. Daarom is eind 2022 een btw nacalculatie uitgevoerd over de jaren 2017-2021. In het eerste kwartaal van 2023 is ook 2022 aan een nacalculatie onderworpen. Dit heeft een resultaat opgeleverd van structureel € 160.000. De uitkomst hiervan is in deze Kadernota verwerkt.

ww. Rente nieuw af te sluiten geldleningen
Begin 2025 vervalt een geldlening van € 5 miljoen die geherfinancierd moet worden. De rente op deze lening is op dit moment negatief. Gelet op de huidige rentestanden is het niet realistisch om van een rentepercentage van nihil of zelfs lager uit te gaan.
Op basis van de huidige liquiditeitsprognose is verder de verwachting dat de komende jaren in totaal € 37 miljoen aangetrokken moet worden om zowel deze herfinanciering te kunnen doen, maar ook het Meerjaren Plan Buitenruimte en het Meerjaren Investeringsprogramma te kunnen uitvoeren. De rentelasten van deze nieuwe leningen zijn nog niet in het meerjarenperspectief opgenomen. Uitgaande van de huidige rentepercentages betekent dit dat de rentekosten zullen toenemen. Bij een financieringsbehoefte van € 37 miljoen (ca. € 6 miljoen in 2024, rentepercentage 3,5% en € 17 en € 14 miljoen in 2025 en 2026, rentepercentage 3,75%) betekent dat een toename van rentelasten € 90.000 in 2024 tot € 1,2 miljoen in 2027.

xx. Indexatie
Hiervoor zijn in hoofdstuk 4 de uitgangspunten voor de mutaties voor o.a. loon- en prijsinflatie opgenomen en is onder kk. ingegaan op de indexatie van de dienstverleningsbijdrage Amstelveen. Op basis hiervan is de stelpost indexatie bijgesteld. Deze stelpost is bedoeld om budgetten voor de effecten van loon- en prijsstijgingen bij te stellen indien noodzakelijk.

yy. Indexatie GR Gemeentebelastingen Amstelland
Op basis van de concept begroting 2024 van GR Gemeentebelastingen Amstelland stijgt de bijdrage van Aalsmeer met € 77.000, waarvan

€ 15.000 betrekking heeft op areaal en het restant op indexatie. Deze hogere bijdrage wordt gedekt uit de stelpost loon-prijsindexatie die hiervoor onder xx nader is toegelicht.

zz. Correctie verdeling begrotingsresultaat 2027
Bij het openstellen van de begroting 2027 is administratieve fout gemaakt in de toepassing van de verdeling van het begrotingsresultaat 2027 volgens de verdeelsleutels die in de programmabegroting voor de jaren 2023 tot en met 2026 aan de raad is voorgesteld. Dit is technisch aangepast.

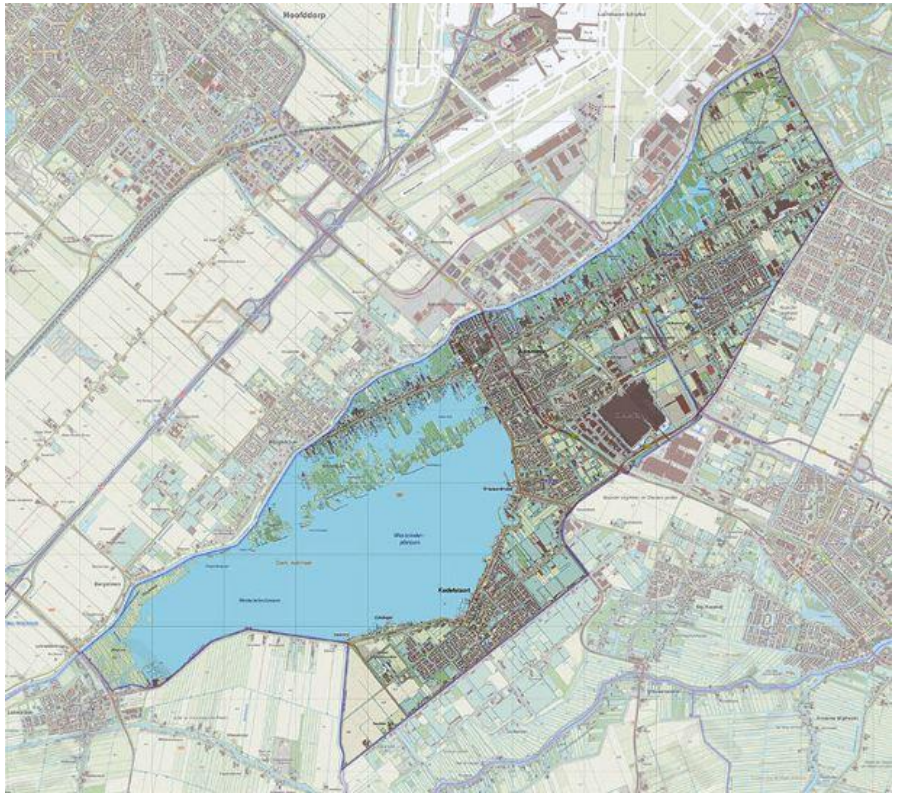

4.2.2. Nieuw beleid/ beleidsintensiveringen bestaand beleid

In deze paragraaf zijn voorstellen voor nieuw beleid (NB) alsmede voor aanpassingen van budgetten van bestaand beleid (SB) opgenomen

*Bedragen * € 1.000*

Cat.	Nieuw beleid/ intensiveringen staand beleid	Sub	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Sociaal domein					
SB	I. Zwemregeling	1.3	-40	-40	-40	-40
SB	II. Inkoop Participe	1.4	-78	-78	-78	-78
	Dekking binnen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer		36	36	36	36
	Programma 4 Openbare Ruimte					
SB	III.a Capaciteit duurzaamheid	4.3	130	130	130	
SB	III.b Energietransitie	4.3	0	0		
SB	IV. Geluidsmetingen Schiphol	4.3	-23	-23	-23	-23
NB	V. Uniformering tarievenbeleid Meerlanden		-38	-38	-38	-38
	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
SB	VI. Programma Westeinderscheg	5.1	-72	-72	PM	PM
SB	VII. Wijkaanpak Stommeer	5.1	-50			
SB	VIII. Woonruimteverdeling	5.2	-49	-19	-19	-19
NB	IX. Capaciteit huisvesting doelgroepen	5.5	-65	-65	-65	-65
NB	X. Verplaatsen brandweerkazerne	5.5	-48			
	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
NB	XI. Uitbreiding formatie griffie	6.4	-63	-63	-63	-63
SB	XII. Verhoging budget rekenkamer	6.4	-14	-14	-14	-14
	Programmaoverstijgend					
NB	Kapitaallasten (nieuwe) investeringen		-14	-58	-58	-78
	Dekking kapitaallasten nieuwe investeringen uit bestaande budgetten		14	58	58	59
	Totaal nieuw beleid/ staand beleid		**-374**	**-246**	**-174**	**-323**

Programma 1 Sociaal domein

I. Zwemregeling

In 2021 is € 39.000 beschikbaar gesteld voor de zwemregeling volwassenen. De pilot is door vertraging vanwege en een tekort aan zwemleraren uitgesteld, maar inmiddels positief geëvalueerd. Om deze zwemregeling structureel te kunnen blijven uitvoeren wordt hiervoor nu budget opgenomen in de begroting.

II. Subsidiering Participe
Dit betreft de benodigde budgetten voor het continueren van de inzet van extra ouderenadvies en maatschappelijk werk, het cursusbureau en AutoMaatje. Het betreft hier een mooie aanvulling op bestaande vervoersaanbod in Aalsmeer. Dekking van de kosten van automaatje vindt plaats uit beschikbare budgetten Verkeer en vervoer (taakveld 2.1).

Programma 4 Openbare ruimte
III. Capaciteit duurzaamheid/ energietransitie
Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord verschillende taken en opdrachten en opdrachten gekregen. Om deze taken uitvoering te kunnen geven ontvangt Aalsmeer van het Rijk de zogenaamde Klimaat & Energiegelden.
Vooruitlopend op het Masterplan Energie, waarin ook de meerjarige financiële en organisatorische consequenties voor het energiebeleid duidelijk worden is het nodig middelen beschikbaar te stellen voor capaciteit en de structureel beschikbare middelen voor uitvoering en beleidsontwikkeling op het thema energietransitie te verhogen.
Zonder extra middelen voor (incidentele) capaciteit:

- is de continuïteit van de ondersteuningsaanpak van de samenleving in de energietransitie niet geborgd. Aalsmeer heeft dan onvoldoende capaciteit beschikbaar om uitvoering te geven aan bijv. de incidentele rijksregelingen (SpUk Energiearmoede en SpUk Lokale Isolatieaanpak). In het geval dat er niet wordt voorzien in de extra middelen voor incidentele capaciteit staat ook de capaciteit voor beleidsontwikkeling ten behoeve van de energietransitie verder onder druk.
- kan onvoldoende werk gemaakt worden om schaarste op het elektriciteitsnet (zoveel mogelijk) te voorkomen en kunnen nadelige consequenties als gevolg van netcongestie voor de samenleving onvoldoende ondervangen worden.
- is er onvoldoende capaciteit ten behoeve van de beleidsontwikkeling energietransitie.

Vooruitlopend op het Masterplan Energie is het ook nodig het structurele budget voor uitvoering en beleidsontwikkeling te verhogen. Zonder deze extra middelen is er onvoldoende geld beschikbaar voor alle gewenste activiteiten zoals o.a. de Leefbaarheidsaanpak Stommeer (energetische verbetering Stommeer). Dekking vindt plaats uit de door het Rijk beschikbaar gestelde subsidieregeling voor klimaat en energiebeleid (CDOKE) en de gemeentelijke reserve duurzaamheid.
Vanwege de subsidieregeling van het Rijk worden de in het college uitvoeringsprogramma opgenomen middelen voor capaciteit "teruggegeven".

IV. Geluidsmetingen Schiphol
Aalsmeer wil objectieve onafhankelijke meetgegevens verzamelen betreffende het geluid van de vliegtuigen van Schiphol. In eerste instantie is een budget opgenomen voor een periode van drie jaar. Deze periode is nu verlopen. Met deze claim is het continueren van toekomstige geluidsmetingen geborgd.

V. Uniformering tarievenbeleid Meerlanden
Om de samenwerking te versterken, hebben gemeenten en Meerlanden besloten tot een verbeteraanpak. Onderdeel hiervan is het uitwerken van uniform tarievenbeleid voor de gemeentelijke dienstverlening. Dit is gebaseerd op een heldere omschrijving van de werking en uitgangspunten, waarbij de kostprijs van dienstverlening de basis vormt. Uniform tarievenbeleid leidt tot transparantie, robuuste eenvoud en vermindering van complexiteit in de onderlinge afspraken. Dit kan bovendien als opmaat dienen voor het harmoniseren van de uitvoerings(wijze), benutten van schaalgrootte en het versterken van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie in een samenwerkingsomgeving.
De meerkosten van dit uniforme tarievenbeleid zijn: € 38.000 voor de gladheidsbestrijding en € 81.000 voor straatreiniging. Van de laatste wordt een gedeelte doorberekend in de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing. In de begroting 2024 wordt dit meegenomen.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling
VI. Benodigde investeringen Westeinderscheg
Betreft een budget voor de inzet gebiedscoördinator voor 2 dagen per week voor de periode 2024 -2025. Uitgaande van inhuur wordt een bedrag van € 72.000 per jaar geraamd. In 2025 wordt de inzet van de gebiedscoördinator geëvalueerd en besloten of, hoe en in welke omvang de gebiedscoördinatie wordt voortgezet.

VII. Wijkaanpak Stommeer
De wijkaanpak voor de Stommeer, die in 2023 wordt ontwikkeld met bewoners, is gericht op het creëren van een gezonde leefomgeving. Op basis van eerste gesprekken met bewonersorganisaties is de verwachting dat er behoefte is aan ondersteuning van bewoners bij groen-initiatieven.
Het geven van meer zeggenschap aan bewoners over hun directe leefomgeving kan een positieve invloed hebben op de hinderbeleving van onder andere Schiphol.

VIII. Woonruimteverdeling
De nieuwe, recent bijgestelde begroting voor de regionale woonruimteverdeling d.d. 27 februari 2023 heeft de nodige impact op de gemeentelijke begroting van Aalsmeer voor 2023 en volgende jaren. Op 12 december 2022 is in het Bestuurlijk Team Woonruimteverdeling (een kerngroep van wethouders op het gebied van wonen), het BT WRV, besloten tot de aanschaf van de IT-tool bezwaar en beroep afbouw van punten.
In de nieuwe, recent bijgestelde begroting voor de woonruimteverdeling zijn de met deze IT-tool gemoeide kosten opgenomen.

IX. Capaciteit huisvesting doelgroepen
Als gevolg van de toestroom van het aantal Oekraïense ontheemden en andere vluchtelingen is er huisvesting benodigd. Op dit moment wordt in samenwerking met de woningbouwvereniging Eigen Haard gewerkt aan huisvesting voor diverse doelgroepen op de Kalkbranderij. Daarbij is er nog een aantal locaties waar mogelijk huisvesting gerealiseerd zal worden voor deze doelgroepen. Op dit moment ontbreekt de capaciteit en expertise op dit gebied daartoe.

X. Verplaatsen brandweerkazerne
Eind 2021 is de studie voor een nieuwe brandweerkazerne gestart, daarbij was, en is nog steeds, het uitgangspunt dat op de huidige locatie aan de Zwarteweg de gewenste nieuwbouw kan worden gerealiseerd met behoud van de bestaande uitrukvoorzieningen tijdens de nieuwbouw. Dit om tijdelijke huisvestingskosten te voorkomen. Daarbij zal er extra ontwikkelruimte ontstaan voor maatschappelijk functies en woningbouw en is het mogelijk een neutrale grondexploitatie te creëren.
Voor het begeleiden van dit proces en ondersteunen in de nodige wijziging van het bestemmingsplan, opstellen van de nodige overeenkomsten is net als in 2023 ook in 2024 extra capaciteit nodig. De kosten hiervoor bedragen € 48.000.

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
XI. Uitbreiding formatie griffie
Voorgesteld wordt om de formatie van de griffie per 2024 uit te breiden met een parttime junior raadsadviseur met als doel om de continuïteit van de ondersteuning van het werk van de gemeenteraad en de ondersteuning van de vergaderingen van de raadscommissies te waarborgen. Gebleken is dat met de huidige formatie van de griffie de ondersteuning van de vergaderingen te kwetsbaar is. Daarnaast is het van belang dat de griffie kan blijven voldoen aan de inhoudelijke ondersteuning die gevraagd wordt vanuit de gemeenteraad.
In 2023 is wegens ziektevervanging een interim-raadsadviseur aangetrokken. De kosten hiervan zijn onderdeel van de 1e bestuursrapportage 2023.

XII. Verhoging budget rekenkamer
De auditcommissie is zeer tevreden over het functioneren en de kwaliteit van de onderzoeken van de huidige rekenkamer. Het budget van de rekenkamer Aalsmeer is momenteel substantieel lager dan gemeenten van vergelijkbare omvang. De kwaliteit van de onderzoeken is hoog en de auditcommissie is van mening dat met een hoger budget meer onderzoeken en diepgaandere onderzoeken gedaan kunnen worden. Uiteindelijk leiden betere en meer onderzoeken tot een financieel voordeel voor de gemeente. De auditcommissie voorziet in de komende jaren een aantal ontwikkelingen waarbij een slagvaardige rekenkamer een waardevol instrument is om de raad te ondersteunen in zijn controlerende taak. Daarom adviseert de auditcommissie aan de gemeenteraad om het budget van de Rekenkamer Aalsmeer te verhogen tot € 1,07 per inwoner. Daarom is een aanvullend bedrag van € 14.300 opgenomen in deze kadernota.

Programmaoverstijgend

Kapitaallasten nieuwe investeringen

In hoofdstuk 8 van deze Kadernota zijn de nieuwe investeringen uit deze nota toegelicht. Uit deze investeringen volgen kapitaallasten. Een gedeelte van deze lasten wordt gedekt uit bestaande budgetten/ tarief. Het restant komt ten laste van het begrotingssaldo.

4.2.3. AA-claims

In deze paragraaf zijn de nieuwe AA-claims opgenomen. Ook voor deze claims geldt, net als de claims uit de 2e bestuursrapportage dat het principe 'oud voor nieuw' opgaat. Dat betekent dat aan het bestuur van de AA-organisatie de opdracht wordt gegeven om te komen met voorstellen ter dekking van deze extra uitgaven.

*(bedragen * € 1.000).*

Cat.	AA-claims	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Sociaal domein				
AA	A. Indicaties Wmo	-63	-63	-63	-63
AA	A. Werkmakelaars	-38	-38	-38	-38
AA	A. Amstelveen-loket / Sociaal-loket	-26	-26	-26	-26
AA	A. Omgevingsmanagement en digitale dienstverlening omgevingswet	-24	-24	-24	-24
AA	A. Ambtelijke capaciteit wonen	-26	-26	-26	-26
AA	B. Inzet GGZ expertise in sociaal team	-15	-15	-15	-15
AA	C. Sturing op jeugdhulp (kwaliteitsadvies)	-57	-57		
AA	C. Verbetering registratie, dossiervorming en inzicht in de jeugdhulpverlening (frontoffice/ aanmeldteam)	-117	-117		
AA	C. Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil (JHV)	-53	-53	-53	-53
AA	C. Bestendiging inzet grip op jeugdhulp	-39	-39	-39	-39
AA	C. Claim diverse inzet jeugdhulpverlening	-35	-117	-117	-117
	C. Vroegsignalering	-35	-35	-35	-35
AA	C. Inzet jeugdhulpverlening	-51			
AA	C. Versterking beleidsfunctie jeugdhulp	-34			
AA	C. Teamleider jeugd en gezin en functioneel beheer	-64			
AA	C. Projectleider	-35			
	C. Dekking uit CUP pilot uitbreiding POH en innovatieve oplossingen	150	150		
	C. Dekking reserve sociaal domein	34			
	Programma 7 Overhead				
	E. Wet Open Overheid gerelateerde kosten	-100	-100	-100	-100
	Dekking stelpost taakmutaties	73	87	100	60
	Dekking oud voor nieuw - opdracht aan AA organisatie	555	473	436	476
	Totaal AA claims	**0**	**0**	**0**	**0**

A. Additionele claims 2e bestuursrapportage 2022

In de 2e bestuursrapportage 2022 is additionele dienstverlening toegekend voor alleen het jaar 2023. Hierbij is de opdracht gegeven aan de gemeente Amstelveen om voor 2024 en verder deze dienstverlening op te nemen in de reguliere dienstverleningsbijdrage. Het betreft extra capaciteit in verband met de groei van de toename van het aantal aanvragen WMO, een extra loket medewerker als gevolg van een groter aantal contactmomenten bij het sociaal loket, uitbreiding van formatie bij de werkmakelaars, extra ambtelijke capaciteit bij wonen en extra capaciteit voor omgevingswet als gevolg van invoering van de Omgevingswet. Zie pagina 57 van de 2e bestuursrapportage 2022.

B. Inzet GGZ expertise in sociaal team: autonome kostenstijging en risico

De door de gemeente in het sociaal team ingezette GGZ-expertise wordt ten behoeve van de noodzaak om korte lijnen te hebben met ketenpartners bij voorbaat gedetacheerd vanuit een GGZ-instelling. De inzet van deze GGZ-medewerkers (de zogenaamde Sociaal Psychiatrisch verpleegkundigen (SPV-ers)) binnen de gemeente is cruciaal voor de uitvoering van het werk van de gemeente gericht op beperken van overlast en bevorderen van welzijn en veiligheid van mensen met een GGZ-probleem die in onze gemeente wonen. De SPV-ers signaleren, verbinden tussen zorg en veiligheidsketen en regisseren in hardnekkige situaties. Zij voeren een cruciale rol uit ten aanzien van de Wet verplichte GGZ, maar zijn met hun specifieke expertise ook onmisbaar in veel reguliere casus van het gemeentelijk sociaal team. De detacherende instelling brengt sinds 2020 een fiks groter bedrag in rekening. Dekking voor die stijging is na twee jaar weer vervallen en wordt daarom bij deze herhaald geclaimd.

Jeugdhulp

De uitvoering jeugdzorg wordt door de AA-organisatie vormgegeven om zo optimaal mogelijk kinderen en hun ouders te ondersteunen. Voor deze uitvoering is een bepaalde hoeveelheid aan personeel nodig, verdeeld over 4 onderdelen:

- Jeugdhulpverleners (JHV) en gedragswetenschappers vormen de inhoudelijke basis;
- Kwaliteitsadvies en functioneel beheer ondersteunen deze basis met kwalitatief en procesmatig;
- Frontoffice, backoffice ondersteunen de JHV administratief en verzorgen het verplichte berichtenverkeer;
- Het aanmeldteam doet alle lichte en kortdurende JHV-taken waarmee de Inhoudelijke basis wordt ontlast.

Deze vier onderdelen werken als raderen in een systeem: het minder goed functioneren van een deel heeft effect op het geheel.
Het is daarmee van belang alle onderdelen te bemensen voor zover van belang ('naar noodzaak'). Aalsmeer heeft de afgelopen jaren diverse delen van deze vier onderdelen incidenteel bekostigd. Daarnaast is de casuïstiek jeugdhulp zwaarder/complexer geworden, waardoor er meer capaciteit nodig is. Ook speelt mee dat de doorstroom stagneert (meer overbruggingszorg nodig) wegens wachtlijsten bij aanbieders/jeugdbescherming.
Onderstaand is een aantal claims op de jeugdhulp opgenomen. Deze capaciteit is nodig om de kinderen, jongeren en hun ouders beter maatwerk te beiden en het college uitvoeringsprogramma uit te voeren (inclusief bezuinigingen).
Deze claims lopen voor de jaren 2024 en 2025. Ze zijn incidenteel en lopen daarmee tot het moment van het vernieuwen van de samenwerkingsafspraken Aalsmeer- Amstelveen. Indien de Hervormingsagenda Jeugdzorg ingrijpt op de uitvoering van gemeentelijk taken, worden gemaakte afspraken met elkaar herzien.
Amstelveen neemt de inzet beleidsmedewerker en teamleider voor 2025 (€ 66.000) voor haar rekening. En indien blijkt dat de projectleider in 2025 voor 1 VTE ook nodig is neemt Amstelveen ook deze kosten voor haar rekening (€ 35.000).

C. Sturing op jeugdhulp

De nog steeds hoge kosten voor jeugdhulp in relatie tot de duurzaam in de gemeentebegroting beschikbare middelen vragen om blijvende en waar mogelijk intensievere sturing op met name dure zorgtrajecten. De aandacht daarvoor is de afgelopen jaren onder druk komen te staan doordat vanuit het oogpunt van digitalisering, klantgerichtheid, rechtmatigheid en inhoudelijke vernieuwing, o.a. voortkomend uit

managementletters of rekenkameronderzoek, het beroep op het adviesteam jeugdhulp groter is geworden. Daarnaast leidt de druk op de keten (wachtlijsten, tekort aan jeugdbeschermers bijv.) tot een groter beroep op het adviesteam van de gemeentelijke jeugdhulpverleners en van andere wettelijk verwijzers, daar waar passende hulp stokt bijvoorbeeld.
Om de sturing op de kosten te kunnen intensiveren en tegelijk het werkproces en de keten te blijven verbeteren, zodat de gemeente, ketenpartners als scholen en huisartsen en inwoners doelmatig samen kunnen zorgen voor tijdige passende hulp, is de komende jaren deze extra inzet nodig. Daarbij zal tegelijk gemonitord worden wat de opbrengsten zijn in termen van besparing en in termen van klanttevredenheid.

C. Verbetering registratie, dossiervorming en inzicht in de jeugdhulpverlening

Onze gemeente heeft de ambitie om gezinnen zo snel mogelijk te helpen waar nodig en te stimuleren dat zij zo zelfredzaam mogelijk zijn bij het opvoeden en opgroeien. Waar mogelijk wordt ingezet op eigen kracht, eigen netwerk en normaliseren. Dit begint al bij de poort bij de gemeentelijke toegang en triage. De uitvoeringsorganisatie jeugdhulp van onze gemeente is niet meegegroeid met de groei van de jeugdhulp in de afgelopen jaren. Dit maakt de uitvoering kwetsbaar, zorgt dat werk niet efficiënt is verdeeld en dat de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners en ketenpartners daaronder te leiden heeft. Door het aanmeldteam en de frontoffice jeugdhulp op voldoende sterkte te brengen, zal de kwaliteit en efficiëntie van de jeugdhulpverlening groter worden. Ketenpartners en inwoners zullen sneller antwoord krijgen en er komt meer aandacht voor de hulpvraag van inwoners.

C. Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil

Het aantal jeugdhulptrajecten was voor 2020 al groeiende en om met die groei én met de wens om vindplaatsgericht te opereren te kunnen omgaan, heeft Aalsmeer incidenteel de inzet door jeugdhulpverleners in de jaren 2020-2023 verhoogd. Deze inzet blijft nodig, omdat na 2019 de groei zich heeft voortgezet en we blijven inzetten op preventie en op passende hulp waar nodig.

C. Bestendiging inzet grip op jeugdhulp

Vóór 2020 steeg het aantal jeugdhulptrajecten en de jeugdhulpuitgaven hard. Aalsmeer heeft in 2020, 2021, 2022 en 2023 incidenteel extra inzet gedaan t.b.v. de kwaliteit van de jeugdhulp en de grip op de kosten. De groei van het aantal trajecten is na 2020 voortgegaan en deze inzet is, ook met het oog op de belangrijke samenwerking tussen jeugdhulpverlening en onderwijs, ook in de komende jaren nodig.

C. Claim diverse inzet jeugdhulpverlening

In de afgelopen jaren is het jeugdhulp volume blijven stijgen. Om de wettelijke taken uit te voeren is versterking van de uitvoeringsorganisatie nodig (jeugdhulpverleners en teamleider) en is het zaak om via digitalisering en standaardisering (functioneel beheer) de uitvoering te optimaliseren en zo efficiënt mogelijk te maken.

D. Jeugdhulp

Een aantal claims op het gebied van de jeugdhulp heeft betrekking op 2023 en 2024. Deze zijn in de 1e bestuursrapportage 2023 nader toegelicht.

Programma 7 Overhead

E. Wet Open Overheid gerelateerde kosten

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid in werking getreden. Om uitvoering te kunnen geven aan deze wet is een uitbreiding van formatie nodig (Chief data Officer, Functionaris actieve en passieve openbaarmaking en zijn aparte licenties nodig voor software (waaronder een anonimiseertool). Deze kosten worden gedeeltelijk gedekt uit de gelden die Aalsmeer hiervoor van het Rijk heeft gekregen. Het restant moet worden gedekt uit de voorstellen die wij aan het college van Amstelveen hebben gevraagd. De eerste voorstellen vanuit de AA-organisatie worden eind juli verwacht.

4.4 Dekkingsvoorstellen

In deze paragraaf is vooruitlopend op de meicirculaire 2023 op basis van al beschikbare informatie een viertal dekkingsvoorstellen opgenomen.

*(bedragen * € 1.000).*

Dekkingsvoorstellen	2024	2025	2026	2027
Stelpost algemene uitkering 2027				2.300
Prijscompensatie algemene uitkering toezegging najaar 2022	700	1.100	1.200	1.300
Incidentele kosten uit reserve Fouten verdeelmaatstaven decembercirculaire 2022	500	500	500	500
Behoedzaamheidsreservering begroting 2023	1.223	2.119	-339	-531
Totaal dekkingsvoorstellen	**2.423**	**3.719**	**1.361**	**3.569**

Stelpost algemene uitkering 2027
In het najaar van 2022 heeft het Rijk éénmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld vanwege onzekerheid van de toekomstige financiering van de gemeenten door het Rijk. Eind april is bekend geworden dat het Rijk deze middelen structureel beschikbaar stelt. Vooruitlopend op de verwerking ervan in de meicirculaire 2023 is deze bijstelling (€ 1,3 miljoen) in het financieel perspectief 2027 opgenomen.
Daarnaast is de correctie van de jaarschijf 2027 op basis van het totaalvolume algemene uitkering uit het gemeentefonds volgens de septembercirculaire 2022 nog niet in de begroting opgenomen (€ 1,0 miljoen).

Prijscompensatie algemene uitkering toezegging najaar 2022
Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 (meicirculaire 2023) extra accres aan het gemeentefonds uitkeren voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 500 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023 als gevolg van de nabetaling 2022. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten. Op basis van de in maart 2023 gepubliceerde cijfers door het Centraal Economisch Planbureau kan een eerste berekening worden gemaakt van het effect voor Aalsmeer. Hierin is ook het effect van de loonprijsontwikkeling 2023 tot en met 2027 op basis van diezelfde raming opgenomen.

Fouten verdeelmaatstaven - decembercirculaire 2022
In de raadsbrief over de decembercirculaire 2022 is gecommuniceerd dat als gevolg van substantiële mutaties in de verdeelmaatstaven om op basis daarvan de gevolgen van het per 1 januari 2023 ingegane effect herverdeling gemeentefonds nauwkeurig te kunnen bepalen. Op basis van de informatie die is ontvangen is geconstateerd dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds met € 0,5 miljoen kan worden bijgesteld.

Behoedzaamheidsreservering
In de programmabegroting 2023 is de raad akkoord gegaan met het toevoegen van het positieve saldo aan de stelpost behoedzaamheidsreservering (zie de aanbiedingsbrief van de programmabegroting 2023). Het voorstel is om een gedeelte van het in de stelpost opgenomen saldo in 2024 en 2025 deels in te zetten om daarmee een sluitende begroting te kunnen voorleggen. Na deze voorstellen bedraagt de omvang van deze stelpost voor het opvangen van risico’s en onzekerheden € 1,2 miljoen in 2024 en € 1,5 miljoen in 2025. Voor 2026 en 2027 is het voorstel om € 0,3 respectievelijk € 0,6 miljoen toe te voegen, zodat ook voor deze jaren een behoedzaamheidsreservering van ca. € 0,7 miljoen beschikbaar is. Deze stelpost is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit (zie hoofdstuk 7 van deze kadernota).

4.5 Overige ontwikkelingen

Huisvesting Taalsmeer
Vanwege het toenemend aantal leerlingen op IKC Triade zijn de twee klassen van Taalsmeer in het voorjaar van 2023 verhuisd naar de daklokalen van De Mikado in Aalsmeer-Oost. Voorafgaand aan deze Kadernota hebben wij de optie tot vervanging en het plaatsen van tijdelijke huisvesting onderzocht. Hieraan blijkt een flink kostenplaatje te zitten. In de komende periode onderzoeken we alle andere opties hoe we nieuwkomersonderwijs kunnen organiseren passend bij de doelgroep. Op een later moment komen we daarop bij u terug.

Correctie vrijval voorziening gemeentelijke accommodaties
In de Kadernota 2022 is een extra budget toegekend vanaf 2022 voor het onderhoud van de sportaccommodaties door de ESA (€ 241.000). Daarbij is er ten onrechte vanuit gegaan dat deze hogere bijdrage volledig gedekt kan worden door ruimte in de aanwezige voorziening. Dat is niet het geval. In werkelijkheid is structureel € 100.000 beschikbaar. In de jaarstukken 2022 is dit ook zo verwerkt en aangegeven in de Kadernota 2024 dit te corrigeren.
In het accountantsverslag 2022 is aangegeven dat op basis van het huidige beheerplan de jaarlijkse dotaties aan de voorziening structureel hoger zijn dan de jaarlijkse onttrekkingen en wordt geadviseerd de jaarlijkse toevoegingen te verlagen. In 2023 vindt een actualisatie van het meerjaren onderhoudplan sportaccommodaties plaats. Bij de financiële vertaling ervan nemen de uitkomst ervan en de opmerking van de accountant in beschouwing. Op de uitkomst hiervan komen wij in een volgend P&C document terug.

Fort Kudelstaart
Eerder in deze Kadernota zijn kosten opgenomen voor de instandhouding van Fort Kudelstaart. Het is de verwachting dat er ook kosten zullen ontstaan als gevolg van juridische procedures, de inzet voor een externe projectmanager om een herontwikkeling mogelijk te maken met alle daarbij behorende bijkomende kosten. Omdat wij op dit moment nog niet weten zijn deze kosten nu nog geen onderdeel van de claims in deze Kadernota. Wel hebben we hiervoor rekening gehouden bij de bepaling van onze benodigde weerstandscapaciteit.

Toegerekende rente grondexploitaties/ renteresultaat
In de begroting 2023 is uitgegaan van een interne rekenrente van 0,5% voor de toerekening van de rente aan de grondexploitaties. Volgens de notitie grondbeleid mag alleen de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen worden toegerekend waarbij het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen wordt bepaald. Het percentage 2023 bedraagt 0,2%. Dit betekent dat bijstelling van de toegerekende rente moet plaatsvinden en zorgt voor een renteresultaat. Omdat we sinds 2022 rente ontvangen over ons saldo in de schatkist bij het Rijk en begin 2025 een herfinanciering plaatsvindt van een deel van de bestaande lening portefeuille nemen we hiervoor nu geen bijstelling op.

5. Reserves

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve en de bestemmingsreserves[3] opgenomen. Vooruitlopend op het besluit van de raad over de bestemming van het rekeningresultaat 2022 zijn de volgende voorstellen in deze tabel verwerkt:

- de toevoeging van het overschot in de jaarrekening 2022
- de dekking/dotatie van de begrotingstekorten/-overschotten uit de kadernota 2024
- de voorgestelde mutaties in bestemmingsreserves uit deze kadernota naast al eerder genomen raadsbesluiten.

Het kader voor mutaties in reserves is als volgt:
Het instellen en opheffen van reserves als ook het herbestemmen van reserves is een eigen keuze en bevoegdheid van de gemeenteraad. Onttrekkingen en toevoegingen aan reserves moeten door de raad worden goedgekeurd en worden dus altijd via een raadsvoorstel en raadsbesluit aan uw raad voorgelegd. Een uitzondering hierop is als bij de instelling van de reserve wordt vastgesteld dat voor de betreffende reserve het college wordt gemandateerd voor onttrekkingen.
Beoordeling van nut/ noodzaak van de bestemmingsreserves vindt ieder jaar plaats bij de jaarstukken/ kadernota.
Van iedere reserve is in beeld gebracht of er 1. Een bestedingsplan ligt of een ander door de raad gefiatteerd besluit voor onttrekking aan de reserve 2. Of heroverweging van de reserve aan de orde is vanwege het ontbreken van een bestedingsplan.
Van de in totaal negen bestemmingsreserves die Aalsmeer op de balans heeft staan komt er in deze Kadernota één bestemmingsreserve voor heroverweging in aanmerking: bestemmingreserve klimaatadapatatie.
Op 4 maart 2021 heeft de raad een budget beschikbaar gesteld van € 40.000 per jaar ten behoeve van de realisatie van de klimaatdoelstellingen uit de klimaat adaptatie agenda 2021 – 2026. Gelet op de werkelijke uitgaven resteert ultimo 2026 € 112.000. Het voorstel is om deze middelen weer toe te voegen aan de algemene reserve. De bestemmingsreserve is in 2021 uit de algemene reserve gevormd.

Ook zijn nieuwe bestedingsvoorstellen opgenomen in deze Kadernota opgenomen voor de bestemmingsreserve duurzaamheid (servicepunt energieadvies 2024), sociaal domein (incidenteel budget voor jeugdhulp) en de reserve veilig te stellen budgetten (herfasering middelen CUP 2023 voor sport en cultuur en budget knelpunten openbare ruimte).

*Bedragen * € 1.000*

Stand ultimo	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	28.699	29.538	31.766	31.306	30.273
Totaal algemene reserve	**28.699**	**29.538**	**31.766**	**31.306**	**30.273**

Stand ultimo	2023	2024	2025	2026	2027
Dekking kapitaallasten	18.616	18.190	17.764	17.338	16.912
Duurzaamheidsfonds	171	121	121	121	121
Egalisatie sociaal domein	2.541	2.358	2.208	2.058	2.058
Kunstzinnige verfraaiing	140	115	90	65	40
Monumentenfonds	29	29	29	29	29
Meerjarenprojectenplan buitenruimte	17.312	17.653	18.203	18.424	18.645
Klimaatadaptatie	232	80	40	0	0
Veilig te stellen budgetten	519	78	51	24	0
Voorlopige winsten grondexploitaties	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078
Totaal bestemmingsreserves	**41.638**	**40.702**	**40.584**	**40.137**	**39.883**
Totaal reserves	**70.337**	**70.239**	**72.349**	**71.442**	**70.155**

[3] De actualisatie op grond van het Meerjarenplan Buitenruimte en de Meerjarenprognose Grondexploitaties voor de raad van 6 juli zijn nog niet in deze tabel opgenomen.

Een overzicht met het (meerjaren)verloop van de verschillende reserves inclusief een toelichting op het doel en het onderliggende bestedingsplan is als bijlage bij deze kadernota opgenomen.

6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de jaarstukken 2022, die tegelijk met deze Kadernota aan de gemeenteraad is aangeboden, is in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen dat het benodigd weerstandsvermogen € 37,95 miljoen dient te bedragen om boven de streefwaarde van 1,5 te blijven. Deze ratio is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 gemeente Aalsmeer die op 8 juni jl. door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit. Aalsmeer beschikt daarnaast in haar begroting 2024 over een stelpost behoedzaamheidsreservering ter grootte van ca. € 1,3 miljoen in 2024 ter afdekking van risico’s en onzekerheden. Ook deze stelpost mag worden meegenomen als onderdeel van het beschikbaar weerstandsvermogen 2024.
De bestemmingsreserves mogen alleen onderdeel zijn van het weerstandsvermogen voor zover er geen verplichtingen aan ten grondslag liggen. De bestemmingsreserve Sociaal Domein mag om die reden worden meegenomen, omdat ook de risico’s Sociaal Domein die aan de basis liggen van de toevoeging en onttrekking van deze reserve onderdeel zijn van de reserve. Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve toekomstige winsten grondexploitaties.
Rekening houdend met de in deze kadernota in het meerjarenperspectief opgenomen cijfers en het huidige risicoprofiel zakt de ratio in 2024 niet onder de door de raad gestelde streefwaarde van 1,5.
De ontwikkeling van het weerstandsvermogen in het meerjarenperspectief is een punt van aandacht. Belangrijkste reden is de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2027 dat in belangrijke mate wordt bepaald door de ontwikkeling van de algemene uitkering en de nog te maken afspraken over de toekomstige financiering van gemeenten.

7. Investeringen 2023- 2027

In onderstaande tabel zijn de investeringskredieten volgens het Meerjaren Investeringsprogramma opgenomen.
De tabel bestaat uit twee delen: herfasering van al in de begroting opgenomen investeringen en nieuwe (vervangings)investeringen.
Het beschikbaar stellen van het krediet voor het begrotingsjaar vindt plaats tegelijk met het vaststellen van de programmabegroting of door middel van een apart genomen raadsbesluit. De overige investeringen zijn in het schema ter kennisname. Omdat dergelijke investeringen invloed hebben op de liquiditeitsbehoefte van de gemeente en de kapitaallasten invloed hebben op het meerjarenperspectief zijn deze onderdeel van het meerjarenperspectief.

Een toelichting op de afzonderlijke investeringen is opgenomen onder de tabel. Daar is ook ingegaan op de zogenaamde ‘investeringen in de pijplijn’ die nu nog geen onderdeel zijn van deze Kadernota.

Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) Aalsmeer (bedragen in euro)	2023	2024	2025	2026	2027
Herfasering al in begroting opgenomen investeringen					
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	-7.171.000	-2.711.000	4.203.000	6.834.000	4.550.000
TOTAAL HERFASERINGEN/ BIJSTELLINGEN	**-7.171.000**	**-2.711.000**	**4.203.000**	**6.834.000**	**4.550.000**
Nieuwe investeringen					
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing					
Gymlokalen De Rozen en De Baccara		160.000			
Grondverwerving IKC Oosteindedriehoek			860.000		
Programma 4 Openbare ruimte					
Elektrische shovel begraafplaats		110.000			
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
Directiekeet Jac. P Thijsselaan	80.000				
Aanpassing afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef	60.000				
Programma 6 Bestuur, veiligheid en dienstverlening					
ICT middelen raads- en commissieleden				80.000	
TOTAAL NIEUWE INVESTERINGEN	**140.000**	**270.000**	**860.000**	**80.000**	**0**

Herfasering/ bijstelling al in begroting opgenomen investeringen

Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek

In de begroting 2023 is een krediet opgenomen van in totaal € 10,995 miljoen (€ 0,2 miljoen voorbereidingskrediet, € 10,795 miljoen bouwkrediet), basisjaar 2021.

De voorbereidingskosten zijn opnieuw uitgerekend van initiatieffase tot en met een definitief ontwerp. Na het doorgerekend definitief ontwerp wordt het uitvoeringskrediet gevraagd aan de gemeenteraad. De voorbereidingskosten komen ten laste van de exploitatie, terwijl het uitvoeringskrediet wordt geactiveerd. De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 1.336.000. De huidige voorbereidingskosten van € 200.000 moet worden verhoogd met € 1.136.000 en over de jaarschijven 2023, 2024 en 2025 worden verdeeld. Omdat in de jaren 2023 en 2024 reeds het volledige bouwkrediet van € 10,795 miljoen was opgenomen vindt een herfasering plaats van het benodigde krediet versus eerder al in de begroting opgenomen bedragen.

Op basis van de huidige bouwprijzen is de totale investering geraamd op € 15.364.000. Het bedrag is verdeeld in een onrendabele en een rendabele investering. Met een huurovereenkomst is een gedeelte van de investering rendabel. Verwachte oplevering is 2027.

De totale investering IKC Oosteinderdriehoek bedraagt na bijstelling en incl. voorbereidingskrediet € 16.700.000.

De sportzaal zal geëxploiteerd worden door ESA B.V. en de maatschappelijke ruimten door een nog nader te bepalen instelling. De verhuur van de sportzaal en de maatschappelijke ruimten hebben voor de gemeente financiële consequenties die nog meegenomen moeten worden. In dit stadium van het proces is het nog niet duidelijk om de hoogte van deze consequenties aan te geven en wordt om die reden PM-post aangehouden.

Nieuwe investeringen

Gymlokalen De Rozen en De Baccara

Uit een haalbaarheidsonderzoek naar het al dan niet in standhouden, verduurzamen, vervangen van twee gymnastieklokalen of vervangende nieuwbouw door één sportzaal (=dubbele gymzalen) in de kern Aalsmeer-Dorp, is geconcludeerd dat vervangende nieuwbouw een goede optie zou kunnen zijn. Verder onderzoek is noodzakelijk om , samen met de scholen, te kijken waar de gymzaal(en) dan zouden moeten worden gerealiseerd. Daarbij zal ook de ESA worden meegenomen in het onderzoek aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de avond- en weekendverhuur van de gymzalen. In het onderzoek zal tevens de toekomstbestendigheid van deze gymzalen een rol spelen.

Grondverwerving IKC Oosteindedriehoek

In Oosteindedriehoek is de bouw van een integraal kindcentrum (IKC) gepland. In december 2022 is een anterieure overeenkomst ondertekend met het Consortium. De gemeente koopt een kavel ter grootte van 3.550 m² ten behoeve van de bouw van het kindcentrum. De koopprijs bedraagt € 703.385, prijspeil 1 januari 2022 en vanaf die datum te indexeren met CPI alle huishoudens met een minimum van 5% op jaarbasis. De gemeente neemt de grond af nadat het bestemmingsplan Oosteindedriehoek onherroepelijk is en op het moment dat de grond bouwrijp wordt opgeleverd. Uitgangspunt is 1 januari 2025. Voor de verwerving is een krediet van € 860.000 nodig. Op grond wordt niet afgeschreven.

Elektrische shovel begraafplaats

De shovel moet in 2024 vervangen worden. Een elektrische variant kost € 100.000 met een exploitatielast van jaarlijks € 16.300. De uitvoering is ondergebracht bij de AA-organisatie.
Ook moet een laadpaal worden aangelegd voor € 10.000
Als alternatief: de dieselvariant kost circa € 50.000.
De extra lasten als gevolg van deze investering zijn onderdeel van de tariefsberekening van de grafrechten.

Directiekeet Jac. P Thijsselaan

In Aalsmeer worden jaarlijks grote onderhoudswerkzaamheden aan wegen en de infrastructuur uitgevoerd. Voor de vele overleggen en het toezicht wordt normaliter een directiekeet bij ieder werk van enige omvang opgenomen in de begroting. Ter besparing hiervan is één directiekeet geplaatst aan de Jac. P Thijsselaan 15A. Hiermee wordt een kostenpost per project bespaart, efficiënter en duurzamer in het voeren van directie en toezicht en geeft een optimale bezetting van de directiekeet. De kosten voor het realiseren van deze directiekeet bedraagt € 80.000 en zal in een termijn van 10 jaar moeten worden afgeschreven. De kapitaallasten van deze kosten worden gedekt door lagere kosten binnen de projecten.

Onderzoek verplaatsen brandweerkazerne

Eind 2021 is de studie voor een nieuwe brandweerkazerne gestart, daarbij was, en is nog steeds, het uitgangspunt dat op de huidige locatie aan de Zwarteweg de gewenste nieuwbouw kan worden gerealiseerd met behoud van de bestaande uitrukvoorzieningen tijdens de nieuwbouw. Dit om tijdelijke huisvestingskosten te voorkomen. Daarbij zal er extra ontwikkelruimte ontstaan voor maatschappelijk functies en woningbouw. Voor het begeleiden van dit proces en ondersteunen in de nodige wijziging van het bestemmingsplan, opstellen van de nodige overeenkomsten is een voorbereidingskrediet nodig zijn. De kosten hiervoor bedragen € 43.560 voor 2023 en 2024.

Aanpassing afscheiding handboogschietvereniging Wim Kan Dreef

De handboogvereniging (gelegen aan de Wim kan Dreef) voert zijn sportactiviteiten in de buitenlucht uit op een open veld welke door een talud is afgeschermd van het naastgelegen sportveld. Daarbij moet de

afscheiding zodanig zijn dat de veiligheid voor de omgeving gewaarborgd is. Aalsmeer dient het onderhoud van het dijktalud en omliggende groenstrook uit te voeren en dit valt dus niet onder ESA. Het talud is dermate verzakt dat maatregelen moeten worden getroffen om de veiligheid te waarborgen. De eerste kostenraming bedraagt € 60.000.

ICT faciliteiten raads- en commissieleden
In 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Aan de raads- en commissieleden worden ICT faciliteiten beschikbaar gesteld.
Het effect van de kapitaallasten van deze investeringen is eerder in deze Kadernota opgenomen onder respectievelijk autonome ontwikkelingen en nieuw beleid.

Investeringen in de pijplijn
Naast de investeringskredieten die hiervoor zijn toegelicht en in het overzicht investeringen is opgenomen geldt voor een aantal investeringen dat deze gelet op de fase van het proces deze nu nog geen onderdeel zijn van het meerjaren investeringenschema, maar dat deze wel al benoemd zijn. In een eerstvolgend P&C document komen wij met de actuele status van dat moment.

Nieuwbouw zwembad
In 2023 wordt een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden met het zwembad. In afwachting van de uitkomsten van dat onderzoek wordt nu nog geen voorbereidingskrediet opgenomen.

Onderwijshuisvesting kern Kudelstaart
Voor de vervangende nieuwbouw voor een robuuste school met ruimten voor kinderopvang en buitenschoolse opvang en indien nodig een sportvoorziening in de kern Kudelstaart zal de raad gevraagd worden een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een locatieonderzoek. Het onderzoeksresultaat wordt vervolgens in een Nota van Uitgangspunten aan de gemeenteraad voorgelegd.
In het raadsvoorstel over het integraal huisvestingsplan (IHP) later dit jaar komen wij hierop terug.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
Op dit moment werken wij aan het masterplan energie. Daarbij willen wij in ieder geval de verduurzaming van de volgende vijf gebouwen betrekken: gebouwen Ophelialaan 232 A (aula begraafplaats), Ophelialaan 232 (woning bij begraafplaats), Jac. P. Thijsselaan 10 (kinderopvang), Hornweg 187 (sporthal De Bloemhof) en Zonnedauwlaan 61 (gymzaal De Rietpluim). De aanpak van de verduurzaming van deze gebouwen stellen wij uit totdat het masterplan energie gereed is. De haalbaarheidsonderzoeken naar de verdere verduurzaming van deze gebouwen zijn hierbij betrokken. Bij het opstellen van het masterplan wordt ook de dekking van de aanpassing van de gebouwen uit de beschikbare budgetten voor duurzaamheid betrokken.

Sportlocaties ESA
Op dit moment loopt er een opdracht om het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportlocaties ESA op te stellen. Deze rapportage wordt in juni 2023 verwacht. De uitkomsten hiervan zijn onderdeel van de programmabegroting 2024.

Brandweerkazerne
Zie hiervoor onder onderzoek verplaatsen brandweerkazerne.

In het college uitvoeringsprogramma 2023 – 2026, de 1e bestuursrapportage 2023 en deze kadernota zijn daarnaast onderzoeksbudgetten opgenomen voor gymlokalen de Rozen en de Baccara, buurtcentrum Hornmeer, het zwembad en de Proosdijhal. Zodra de uitkomsten van deze onderzoeken bekend zijn komen wij op de uitkomsten ervan en de wijze waarop wij met de uitkomsten hiermee verder willen gaan terug. De kapitaallasten van deze investeringen zijn daarom nu (nog) geen onderdeel van het in deze kadernota geschetste meerjarenperspectief.

8. Financiering

Op basis van de huidige begroting en het investeringsschema is een liquiditeitsprognose opgesteld. Deze laat de behoefte aan vreemd vermogen zien. De rentelasten van dit nog aan te trekken vreemd vermogen zijn in deze kadernota verwerkt (zie paragraaf 4.2.1 onder vv).

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose die gebaseerd is op de in de begroting 2023/ kadernota 2024 opgenomen investeringsvolumes en de te verwachten kasstroom uit de grondexploitaties dient in de komende jaren (2024-2027) in totaal nog € 37 miljoen gefinancierd te worden met langlopende leningen.

Hiervoor is de paragraaf investeringen ingegaan op een aantal investeringen die nu nog in de pijplijn zitten en/ of waarvoor in 2024 nadere onderzoeken worden uitgevoerd. Van de totale financieringsbehoefte tot en met 2027 van € 37 miljoen is een stelpost van € 10 miljoen ten behoeve van deze investeringen in de pijplijn (zoals sportlocaties ESA, brandweerkazerne, verduurzamen maatschappelijk vastgoed en andere) vooruitlopend op definitieve voorstellen over deze investeringen in volgende P&C documenten.

De inflatie blijft zowel in 2023 als in 2024 boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank. Dat heeft als gevolg dat de centrale bank het monetaire beleid naar verwachting verder zal verkrappen, waardoor de rente verder zal stijgen. Prijsstabiliteit heeft op dit moment voor de centrale bank de hoogste prioriteit. Dat maakt dat de rentetarieven met name in de kortere looptijden sterker zullen oplopen dan eerder was voorzien. Maar ook dat het niet realistisch is dat de rentetarieven voor de langere termijn zullen zakken naar percentages van rond de 0%. In deze kadernota is als uitgangspunt genomen de huidige rente voor een langlopende lening verhoogd met 0,5%.

9. Bijlage dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Dienstverleningsbijdrage Begroting 2023	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**
Mutaties na programmabegroting 2023				
Extra inzet waterveiligheid 2 x BOA	-190.200	-190.200	-190.200	-190.200
Besparingen Publiekszaken receptie en vrijdagmiddag	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper/kwaliteitsmedewerker	37.600	37.600	37.600	37.600
Inzet op praktijkondersteuning huisartsen	79.200	79.200	79.200	79.200
Grip op schoolverzuim	15.000	15.000	15.000	15.000
Contractmanagement jeugd bijdrage Aalsmeer/herwaardering	73.000	73.000	73.000	73.000
Digitale dienstverlening	78.000	78.000	78.000	78.000
Teamleider vergunningen aandeel Aalsmeer	37.000	37.000	37.000	37.000
ICT bijdrage aan Amstelveen strucureel	185.000	235.000	265.000	265.000
Dienstverleningsbijdrage conform opdrachtbrief 21-02-2023	**17.222.900**	**17.272.900**	**17.302.900**	**17.302.900**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e Burap 2023				
Inzet GGZ expertise in sociaal team	15.000	15.000	15.000	15.000
0,22 fte procesregisseur & 0,14 fte gedragswetenschapper	44.300	44.300	44.300	44.300
Aanvulling CAO 2023	0	0	0	0
Porto	9.000	9.000	9.000	9.000
Dienstverleningsbijdrage conform 1e burap 2023	**17.291.200**	**17.341.200**	**17.371.200**	**17.371.200**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper (naar limitatieve lijst in 2024/2025)	-37.600	-37.600	-37.600	-37.600
Werkmakelaar 2 vte Bijdrage Aalsmeer	38.000	38.000	38.000	38.000
Amstelveen-loket/Sociaal loket bijdrage Aalsmeer	26.400	26.400	26.400	26.400
Indicaties WMO en 1 vte adm ondersteuning bijdrage Aalsmeer	24.100	24.100	24.100	24.100
Indicaties WMO 1,5 vte indicatieadviseurs Aalsmeer	39.600	39.600	39.600	39.600
Omgevingsmanagement en dienstverlening bijdrage Aalsmeer	24.000	24.000	24.000	24.000
Ambtelijke capaciteit wonen bijdrage Aalsmeer	26.000	26.000	26.000	26.000
Wet Open Overheid gerelateerde kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Structurele inzet ondermijning	160.000	160.000	160.000	160.000
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024	**17.691.700**	**17.741.700**	**17.771.700**	**17.771.700**

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestuurlijke en directiebesluiten				
Ondermijning	390.000	300.000	300.000	
Uitvoering Woo	32.000	32.000		
Mutaties na programmabegroting 2023, 2e burap 2022				
Budgetoverheveling POK 2022	45.000			
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17.000	17.000	17.000	0
Budgetovh Ondermijning jaarrek 2021 naar 2024	55.000	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, bijlage 4.4 2e burap 2022				
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	552.500	430.000	380.000	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 1e burap 2023				
Ondermijning deels naar KOA	-140.000	-140.000	-140.000	
Limtatieve lijst conform opdrachtbrief 21-02-203	**951.500**	**639.000**	**557.000**	**0**
Reeds besloten				
RB 03-11-2022 Capaciteit wonen	50.000	0	0	0
Mutaties 1e burap 2023				
Jeugdhulp beleid en project inzet	68.400	0	0	0
Project inzet jhv	51.400	0	0	0
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	40.000	40.000	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	194.000	194.000	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	67.000	67.000	0	0
Onderzoeks en uitvoeringskosten energietransitie	47.000	47.000	0	0
Projectleider energiebesparing woningen	67.000	67.000	0	0
Capaciteit huisvesting doelgroepen	65.000	0	0	0
Fort Kudelstaart instandhouding fee	70.000	0	0	0
Capaciteit verplaatsen brandweerkazerne	44.000	0	0	0
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	86.600	86.600	86.600	0
Functioneel beheer jeugd	28.600	0	0	0
Teamleider jeugd	35.100	0	0	0
Single Digital Gateway			0	0
Mutaties Kadernota 2024				
Ondermijningsbudget 2027 (besloten in Kaderbrief 2023)				160.000
Budgetoverhevelingen 2021 ondermijning (ten onrechte)	-145.000			
Structureel ondermijningsbudget naar dienstverleningsbijdrage	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Kwaliteitsadvies (sturing op jeugdhulp)	57.200	57.200		
Registratie, dossiervorming en inzicht in de jhv (frontoffice/ aanmeldteam)	117.400	117.400		
Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil	52.800	52.800		
Bestendiging inzet grip op jeugdhulp (gedragswetenschapper)	38.100	38.100		
project inzet jeugdhulpverlening	35.100	35.100		
Functioneel applicatiebeheer jeugd		28.600		

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Primaire proces jeugdhulpverlener		51.400		
Vroegsignalering	35.100	35.100		
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**1.896.300**	**1.396.300**	**483.600**	**0**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)				
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil SO SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil VH SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
Toezicht door omgevingsdienst -uitbesteed bouwleges (1e burap 2023)	0	0	0	0
Sub-totaal projecten	**34.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken				
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	731.700	731.700	731.700	731.700
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**792.800**	**792.800**	**792.800**	**792.800**
Totaal Limitatieve lijst Kadernota 2024	**2.724.000**	**2.224.000**	**1.311.300**	**827.700**

10. Bijlage reserves

In deze bijlage is per reserve het doel van de reserve alsmede besluitvorming over de besteding van deze reserves in beeld gebracht.

Naam	Algemene reserve	Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
		Stand per 1 januari	29.424	28.699	29.538	31.766	31.306
Basis	Deze reserve is de basis van ons financiële weerstandsvermogen. Op 8 juni is bij raadsbesluit de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 gemeente Aalsmeer vastgesteld. Onderdeel daarvan is het besluit om als weerstandsnorm voor onze gemeente waarderingscijfer B (ruim voldoende) te hanteren. Bij die norm hoort een ratio (beschikbare : benodigde weerstandscapaciteit) tussen de 1,4 en 2,0. Ultimo 2022 is de benodigde weerstandscapaciteit € 25,3 miljoen. De ontwikkeling van de ratio is onderdeel van de jaarstukken, Kadernota en begroting.	*Rente*					
Doel	Weerstandsvermogen						
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats	*Toevoegingen*					
Stortingen	Op grond van specifieke raadsbesluiten tot bestemming van het rekeningresultaat of andere raadsbesluiten.	Resultaatbestemming 2022	754				
Onttrekkingen	Op basis van besluitvorming over de Kadernota en de jaarstukken door de raad	CUP 2023 - 2026		582	2.228		
Bodem	Ratio weerstandsvermogen groter dan 1,5	Begrotingsresultaat 2023 t/m 2027	17	0	0	0	0
Plafond	Niet van toepassing	Kadernota 2024					
Heroverweging	Ieder jaar wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing inzicht gegeven in de ontwikkeling van de omvang en de ratio. De uitkomsten daarvan en voorstellen in de Kadernota en begroting kunnen aanleiding geven tot heroverweging.	Heroverweging reserve klimaatadaptatie (€ 112) + Overheveling veilig te stellen budgetten (ondermijning 2024 € 145)		257			
Bestedingsplan	Niet van toepassing						
		Onttrekkingen					
		CUP 2023 - 2026	1.291			460	
		Begrotingsresultaat 2023 t/m 2027	0	0	0	0	1.033
		Versnelling woningbouw retraite 9 juli 2021	205				
		Stand per 31 december	28.699	29.538	31.766	31.306	30.273

Naam	Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie + verkeer en vervoer + gebouwen	Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
		Stand per 1 januari	19.011	18.616	18.190	17.764	17.338
Basis	Raadsbesluit 2012/ 29 juni 2017	*Rente*					
Doel	Deze reserve is bedoeld voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen en investeringen van het meerjarenprojectenplan buitenruimte volgens de voormalige systematiek.						
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats	*Toevoegingen*					
Stortingen							
Onttrekkingen	Volgens bestedingsplan						
Bodem	Nihil						
Plafond	Niet van toepassing						
Heroverweging	Niet van toepassing. Reserves worden opgeheven zodra activa is afgeschreven en reserve is uitgeput. Geldend is nut en noodzaak van de reserve						
Bestedingsplan	Deze reserve wordt gebruikt voor administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van investeringen welke in één keer zijn gedekt vanuit een reserve. Zie verloopoverzicht. Toestemming om bij de jaarrekening hogere stortingen in de reserve te doen dan er is begroot mits dit binnen het geautoriseerde totaalkrediet valt en er dus sprake is van fasering						
		Onttrekkingen					
		Gebouwen	395	426	426	426	426
		Stand per 31 december	18.616	18.190	17.764	17.338	16.912

Naam	Duurzaamheidsfonds
Basis	Raadsbesluit 9 februari 2017
Doel	Het duurzaamheidsfonds is een ondersteunend financieringsinstrument dat een bijdrage levert aan verschillende activiteiten die zich richten op het verduurzamen van de gebouwde omgeving.
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats
Stortingen	Eenmalig € 450.000 in 2017
Onttrekkingen	Individuele raadsbesluiten
Bodem	Nihil
Plafond	Niet van toepassing
Heroverweging	Zie voorstellen Kadernota 2024
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht

Jaar **bedragen * € 1.000**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	221	171	121	121	121
Rente					
Toevoegingen					
Onttrekkingen					
Kaderbrief 2023 + Kadernota 2024:					
Servicepunt energieadvies	50	50			
Stand per 31 december	171	121	121	121	121

Naam	Egalisatie sociaal domein	Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
		Stand per 1 januari	2.608	2.541	2.357	2.207	2.057
Basis	In de motie RAP-raad d.d. 25 juni 2020 is aangegeven dat tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma van het sociaal domein opgelost dienen te worden. Dit omdat het sociaal domein een aantal open einde regelingen kent met de bijbehorende risico's en het daarnaast tijd kost om effecten van beleidskeuzes financieel te zien (volgend uit Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ (gebundelde uitkering BUIG), Jeugdwet, WMO).	*Rente*					
Doel	Deze reserve is daarmee bedoeld om incidentele tekorten binnen voornoemde regelingen en flankerend beleid het sociaal domein in een bepaald jaar te verrekenen met incidentele overschotten in een ander jaar. Er zijn ook regelingen waarvoor het Rijk een aparte compensatie voor één of meerdere jaren geeft, zoals bijvoorbeeld energietoeslag en opvang van Oekraïners. Afwijkingen op dergelijke regelingen egaliseren niet via de bestemmingsreserve sociaal domein, maar zijn onderdeel van het rekeningresultaat.						
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats	*Toevoegingen*					
Stortingen	Op basis van verschillen tussen begroting en realisatie in een boekjaar.						
Onttrekkingen	Op basis van verschillen tussen begroting en realisatie in een boekjaar.						
Bodem	Nihil						
Plafond	Niet van toepassing						
Heroverweging							
Bestedingsplan							
		Onttrekkingen					
		1e BURAP 2023/ Kadernota 2024					
		Jeugdhulp gelden AA	67	34			
		Taakstelling WMO vertraagd		150	150	150	
		Stand per 31 december	2.541	2.357	2.207	2.057	2.057

Naam	Kunstzinninge verfraaiing
Basis	De reserve is ingesteld ten behoeve van de realisatie van kunstobjecten.
Doel	
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats
Stortingen	
Onttrekkingen	Vast bedrag voor wisselende projecten ter grootte van € 25.000
Bodem	Nihil
Plafond	Niet van toepassing
Heroverweging	In 2023 wordt een nieuw beleidsplan opgesteld. Onderdeel zijn naast de wijze waarop vorm wordt gegeven aan kunstzinnige verfraaiing van de openbare ruimte ook de wijze waarop deze reserve in de toekomst wordt gevoed.
Bestedingsplan	Niet aanwezig

Jaar bedragen * € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	140	115	90	65	40
Rente					
Toevoegingen					
Onttrekkingen					
Vast bedrag voor wisselende projecten	25	25	25	25	25
Stand per 31 december	115	90	65	40	15

Naam	Monumentenfonds
Basis	De reserve is ingesteld ten behoeve van de uitbetaling van subsidie-aanvragen.
Doel	Wanneer de subsidie-aanvragen hoger zijn dan € 32.000 wordt het meerdere onttrokken uit het monumentenfonds.
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats
Stortingen	Lagere subsidie-uitgaven dan het beschikbare budget vloeien aan het eind van het jaar terug naar het monumentenfonds.
Onttrekkingen	
Bodem	Nihil
Plafond	€ 50.000
Heroverweging	Niet van toepassing
Bestedingsplan	

Jaar bedragen * € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	29	29	29	29	29
Rente					
Toevoegingen	PM	PM	PM	PM	PM
Onttrekkingen	PM	PM	PM	PM	PM
Stand per 31 december	29	29	29	29	29

Naam	Meerjarenplan Projecten (MPP)	Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
		Stand per 1 januari	16.890	17.312	17.653	18.203	18.424
Basis	Gewijzigde financieringssystematiek in het kader van de onderhouds- en beheerbudgetten projecten buitenruimte met een maatschappelijk nut. Instellingsbesluit d.d. 6 juli 2022.	*Rente*					
Doel	Dekking van de beheers- en onderhoudslasten en kapitaallasten projecten buitenruimte volgens het door de raad vastgestelde plan.						
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.	*Toevoegingen*					
Stortingen	Saldo tussen de geraamde en de werkelijke kapitaallasten.	MPP 2023 - 2026 buitenruimte (6 juli 2023)	1.476	2.596	2.596	2.596	2.596
Onttrekkingen	Onderhouds- en beheerlasten en kapitaallasten van projecten in de buitenruimte.	Afdracht stedelijke projecten	534	270	270	270	270
Bodem	Nihil	Verrekening restant kapitaallasten	913	793	459	130	130
Plafond	Niet van toepassing						
Heroverweging	Uiterlijk aan het einde van deze raadsperiode vindt een evaluatie plaats van deze systematiek. Op basis daarvan volgt een voorstel voor omzetting van een deel van de reserve naar een onderhoudsvoorziening.						
Bestedingsplan	Jaarlijks op basis van een raadsbesluit/ zie MPP 2023-2026 d.d. 6 juli 2023						
		Onttrekkingen					
		MPP 2023 - 2026 buitenruimte (6 juli 2023)	2.501	3.318	2.775	2.775	2.775
		Stand per 31 december	17.312	17.653	18.203	18.424	18.645

Naam	Klimaatadaptatie
Basis	Raadsbesluit 4 maart 2021
Doel	Ten behoeve van de realisatie van de klimaatdoelstellingen uit de klimaat adaptatie agenda 2021 - 2026
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.
Stortingen	Eénmalige storting van € 280.000 ten laste van de algemene reserve
Onttrekkingen	€ 40.000 ten behoeve van de bewonersagenda
Bodem	Nihil
Plafond	Niet van toepassing
Heroverweging	In 2026
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht

Jaar bedragen * € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	272	232	80	40	0
Rente					
Toevoegingen					
2e bestuursrapportage 2022:					
Hittestress	20				
Onttrekkingen					
Jaarlijkse ontrekking obv plan	40	40	40	40	
2e bestuursrapportage 2022:					
Hittestress	20				
Kadernota 2024					
Vrijval niet bestede gedeelte bestemmingsreserve naar algemene reserve		112			
Stand per 31 december	232	80	40	0	0

Naam	Uiterweg		Jaar bedragen * € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
			Stand per 1 januari	0	0	0	0	0
Basis	Raadsbesluit 12 december 2019		*Rente*					
Doel	Verevenen van ongelijksoortige kosten en baten tussen initiatieven in het kader van de structuurvisie Uiterweg.							
Rente	Er vindt geen rentetoevoeging plaats.		*Toevoegingen*					
Stortingen	Zie onder doel							
Onttrekkingen	Zie onder doel							
Bodem	Nihil							
Plafond	Niet van toepassing							
Heroverweging	Niet van toepassing							
Bestedingsplan	Het project is nog niet gestart. Om die reden hebben er nog geen toevoegingen en onttrekkingen plaatsgevonden							
			Onttrekkingen					
			Stand per 31 december	0	0	0	0	0

Naam	Veilig te stellen budgetten
Basis	Raadsbesluit 2e bestuursrapportage 2021 en 2022
Doel	Besteding van incidentele budgetten conform in begroting in het jaar volgend op het begrotingsjaar die door omstandigheden nog niet zijn opgepakt/ afgerond en waarvan de kosten niet kunnen worden gedekt uit de lopende begroting.
Rente	Niet van toepassing
Stortingen	Op basis van een afzonderlijk raadsbesluit
Onttrekkingen	Op basis van een afzonderlijk raadsbesluit
Bodem	Nihil
Plafond	Niet van toepassing
Heroverweging	Niet van toepassing
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht

Jaar **bedragen * € 1.000**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	2.502	519	78	51	24
Rente					
Toevoegingen					
Besluitvorming 1e bestuursrapportage 2023:					
Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024	25				
CUP 2023: herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	200				
Onttrekkingen					
Besluitvorming 2e bestuursrapportage 2022:					
Transitiebudget KOA	1.949				
Kansrijke start	16				
Zwemregeling voor volwassenen	21				
POK (kinderopvangtoeslagenaffaire)	70	71	27	27	24
Kerkenvisie	12				
Pontverbinding over de Ringvaart	20				
OV Fijnmazigheid	50				
Ondermijning/ toevoeging Algemene Reserve		55			
Westeinderscheg gebiedsmakelaar	50				
Wijkaanpak Stommeer	20				
Besluitvorming 2e bestuursrapportage 2021:					
Ondermijning/ toevoeging aan Algemene reserve		90			
Besluitvorming 1e bestuursrapportage 2023:					
Budget CUP voor sport en kunst en cultuurprojecten herfaseren i.v.m. jubileum Waterlelie 2024		25			
CUP 2023: herfasering middelen herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen		200			
Stand per 31 december	519	78	51	24	0

Naam	Voorlopige winsten grondexploitaties
Basis	Raadsbesluit 12 december 2019
Doel	Stallen van tussentijdse winstnemingen op grondexploitaties tot het moment dat de grondexploitatie afgesloten wordt en het definitieve resultaat bekend is.
Rente	Niet van toepassing
Stortingen	Op basis van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties
Onttrekkingen	Op basis van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties
Bodem	Nihil
Plafond	Niet van toepassing
Heroverweging	Niet van toepassing
Bestedingsplan	Zie verloopoverzicht

Jaar **bedragen * € 1.000**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078
Rente					
Toevoegingen					
Onttrekkingen					
Stand per 31 december	2.078	2.078	2.078	2.078	2.078